

Abonējiet «NOVADNIEKU»
februārim un pārējiem gada mēnešiem!

Datorizētajās «Latvijas Pasta»

nodalās to var izdarīt līdz 25. janvārim,
pārejās pasta nodalās un
pie pastniekiem līdz 20. janvārim.

«Novadnieka» redakcija

Brīvības ielā 14, Preiļos — līdz 20. janvārim.

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● OTRDIENA, 2010. GADA 12. JANVĀRIS ● Nr. 3 (7986) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

Saruks rindas
bērnudārzā
Preiļos.

3. lappusē

2009. gadā
Līvānos visvairāk
dzimuši zēni.

4. lappusē

Jauns domes
priekšsēdētājs
Aglonas novadā.

5. lappusē

Vides ministrs atklāja rekonstruēto ūdenssaimniecības sistēmu Līvānos

● Līvānos piektdien, 8. janvārī, atklāja rekonstruēto ūdens apgādes sistēmu. Attēlā: ar dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtām iepazīstas LR vides ministrs Raimonds Vējonis (no kreisās) un Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods (no labās).

» Turpinājums 4. lappusē.

Turpmāk pasažieriem, kas brauc bez maksas, kasē būs jāizņem «nulles» biļete

No. 1. janvāra visiem pasažieriem, kuri ir tiesīgi starppilsētas un vietējās nozīmes maršrutos pārvietoties bez maksas, biļešu kasē (dzelzceļa stacijās un autoostās) jāizņem bezmaksas jeb «nulles» biļete, informē VSIA «Autotransporta direkcija» sabiedrisko attiecību speciāliste Sandra Maļuha.

Nodrošināt atsevišķu uzskaiti pasažieriem, kam piemēroti braukšanas maksas atvieglojumi, nepieciešams, lai izpildītu Sociālās drošības tikla stratēģijas doto uzdevumu. Tādējādi no Sociālās drošības tikla stratēģijas līdzekļiem ir paredzēts kompensēt ar minēto pasažieru kategoriju pārvadāšanu radītos zaudējumus sabiedriskā transporta pa-

kalpojumu sniedzējiem.

Atgādināsim, ka saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem nr. 872, sabiedrisko transportu bez maksas ir tiesīgas izmantot sekojošas pasažieru kategorijas:

✓ bērni invalīdi, 1. un 2. grupas invalīdi, kā arī personas, kas pavadā 1. grupas invalīdus vai bērnus invalīdus (pilsētas, vietējās nozīmes un starppilsētu maršrutos);

✓ pirmsskolas vecuma bērni (vietējās nozīmes un starppilsētu maršrutos);

✓ bāreņi un bez vecāku gādības palikušiem bērni, kuri atrodas audzūģimnēs, aizbildnībā, bērnu aprūpes institūcijās vai mācās vispārējās un profesionālajās izglītības iestādēs (vietējās nozīmes un starppilsētu maršrutos);

✓ politiski represētās personas un nacionālās pretošanās kustības dalībnieki (starppilsētu maršrutos).

Sociālās drošības tikla stratēģijas pasākuma finansēšanai valsts budžetā 2010. gadam ir paredzēti līdzekļi 6,1 miljonu latu apmērā — tostarp 4,88 miljoni latu pārvadātājiem, kas sniedz sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos.

Sociālās drošības tikla stratēģijas mērķis ir izstrādāt ārkārtas drošības pasākumu kopumu, kuru ieviešana nodrošinātu negatīvās sociālās ietekmes samazināšanu, kas ir izveidojusies globālās un Latvijas finanšu un ekonomikas krīzes rezultātā, kā arī strukturālo reformu veikšanas rezultātā.

Būtiskākās izmaiņas iedzīvotāju ienākuma nodokļa likumā

✓ Iedzīvotāju ienākuma nodoklis 26% līdzšinējo 23% vietā;

✓ Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme pašnodarbinātajām personām (saimnieciskās darbības veicējiem) — 26%, līdzšinējā — 15%;

✓ Minimālā mēnešalga Ls 180. Minimālā stundas tarifa likme 1,083 lati, pusaudžiem un darbiniekiem, kuri pakļauti paaugstinātam riskam — 1,239 lati;

✓ Neapliekamais minimums Ls 35;

✓ Atvieglojums par apgādībā esošu personu Ls 63;

✓ Attaisnoto izdevumu kopējums vienai personai Ls 150 līdzšinējo Ls 300 vietā. Iesniedzot gada deklarāciju par 2009. gadu, attaisnotajos izdevumos vēl var iekļaut Ls 300;

✓ No 20% uz 10% ir samazinātas attaisnotajos izdevumos iekļaujamas izmaksas par veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumiem;

✓ Samazināti neapliekamie ienākumi no lauksaimniecības un lauku tūrisma Ls 2000 gadā līdzšinējo Ls 4000 vietā;

✓ Apliekamajā ienākumā tiks iekļautas summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai;

✓ Ar 10% tiks apliktas dividendes un procentu ienākumi, kas aprēķināti 2010. gadā. Nodoklis jāietur ienākuma izmaksātājam;

✓ Ar 15% tiks aplikts kapitāla pieaugums. Kapitāla pieaugumu nosaka kā kapitāla aktīva atsavināšanas cenas un iegādes vērtības starpību. Nodoklis ir jāmaksā, iesniedzot kapitāla pieauguma deklarāciju;

✓ Turpmāk ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām apliks darba devēja dāvanas, iepriekš ar nodokļiem neaplika dāvanas, kas gada laikā nepārsniedza minimālo algu;

✓ Ar 10% tiks aplikti dāvinājumi virs Ls 1000 gadā, ja tie saņemti no fiziskām personām, ar kurām dāvinājuma saņēmēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei;

✓ Ar nodokli tiks aplikts gūtais labums no darba devējam īpašumā vai rīcībā esoša pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Darba devējam katru ceturksni būs jāsaprot un līdz nākamā ceturksņa pirmā mēneša 20. datumam jāiesniedz VID pārskats par labumu, par kādu darba devējs palielinājis labuma guvējam ar nodokli apliekamo ienākumu no darba devēja vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Ja darba devēja rīcībā esošu automobili personīgajām vajadzībām izmantos vairākas personas, labuma sadalījumu starp labuma guvējiem noteiks darba devējs. Ja pārskats netiks iesniegts VID noteiktajā termiņā, tiks uzskatīts, ka darba devējam piederošie vai darba devēja rīcībā esošie vieglie pasažieru automobiļi attiecīgajā pārskata ceturksni netiek izmantoti personīgajām vajadzībām. Ja VID konstatēs, ka darba devējam piederošs vai darba devēja rīcībā esošs automobiļs, kurš izmantots personīgajām vajadzībām, nav iekļauts pārskatā, tad VID saskaņā ar likumu «Par nodokļiem un nodevām» aprēķinās nesamaksāto nodokli par labumu, kas gūts, izmantojot minēto automobili personīgajām vajadzībām, kā arī sodis un iekasēs nokavējuma naudu par attiecīgo periodu.

Par automašīnu ar motora tilpumu līdz 1500 cm³ izmantošanu, kā arī elektromobiļiem gūtais labums būs 40 lati mēnesī, no 1500 līdz 2500 cm³ — 70 lati, no 2500 līdz 3500 cm³ — 100 lati, virs 3500 cm³ — 150 lati. Tā ir summa, no kuras tiks rēķināts IIN 26% apmērā un VSAOI 9% apmērā;

✓ Darba devējam izsniegt paziņojumu par izmaksāto algu vairāk nav obligāta prasība. Darba ņēmējam tas izsniedzams 15 dienu laikā pēc darbinieka pieprasījuma saņemšanas. Darba devējam paziņojumi par saņemtiem darbiniekiem VID gan jāiesniedz obligāti;

Vairākas saimnieciskās darbības kategorijas (ādas un tekstilizstrādājumu amatniecība, apģērbi, apavu izgatavošana un labošana, pulksteņu un slēdzeņu labošana, citi sadzīves pakalpojumi, amatniecības izstrādājumu izgatavošana no koka, salmiem, māla, stikla vai akmens, floristika, fotogrāfēšanas pakalpojumi, skaistumkopšanas pakalpojumi, privātie māsaiņniecības pakalpojumi, mājas aprūpes pakalpojumi, meža un plāvu veļšu vākšana) varēs izvēlēties IIN un VSAOI iemaksu vietā maksāt patentmaksu, kas ir valsts noteikts fiksēts maksājums. Patentmaksas apmērs atkarīgs no saimnieciskās darbības jomas (no Ls 30 līdz Ls 120 mēnesī). Patentmaksu 67% ieskaitīs Valsts sociālās apdrošināšanas budžetā, 33% — maksātāja dzīvesvietas pašvaldības budžetā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Ministru kabineta izdotie tiesību akti 2009. gadā

2009. gadā Ministru kabinets pieņēmis 1660 Ministru kabineta noteikumus, 929 Ministru kabineta rīkojumus, 20 Ministru kabineta instrukcijas. Valdība uz Saeimu nosūtījusi 299 likumprojektus un 3 Saeimas lēmumprojektus. 2009. gadā Ministru prezidents Valdis Dombrovskis izdeva 452 Ministru prezidenta rīkojumus, bet bijušais Ministru prezidents Ivars Godmanis izdeva 97 Ministru prezidenta rīkojumus, kopumā izdoti 549 Ministru prezidenta rīkojumi.

Zatlers: kriminālatbildība ārstiem par naudu aploksnēs ir pozitīvs solis

Latvijas prezidents Valdis Zatlers intervijā portālam TVNET apliecinā, ka izmaiņas likumā, kas paredz kriminālatbildības piespriešanu ārstiem, kuri saņem dāvanas un naudu aploksnēs, ir vērtējamas kā pozitīvs solis. «Tas ir pozitīvs solis, jo kaut kas ir sakārtots,» par 23. decembrī spēkā stājušos likumu teic Zatlers. «Bet, ja ir pateikts A, tad jāpasaka arī B. Šobrīd netiek darīts nekas, lai sakārtotu ārstu atalgojumu, vienmērīgu noslogojumu, un nesakārtota ir arī visa veselības aprūpes reforma. Es kā ārsts nesaprotu, kas īsti tur notiek. Savā septembra sēdē panācu to, ka valdības protokola lēmumā tiek ierakstīts, ka jāizveido darba grupa, kurā līdz šī gada pavasarim ir jānodrošina ekspertu slēdziens par obligāto veselības apdrošināšanu. [...] Tā varētu būt viena no strukturālās reformas daļām. Šis ir pozitīvs solis, taču ar to vien ir par maz, jo tas skar tikai ārstus kā individuus, bet ne visu veselības aprūpes sistēmu kopumā,» sarunā ar TVNET skaidro prezidents.

Trīspusējās sadarbības padome atbalsta eiro ieviešanu no 2014. gada

Nacionālās trīspusējās sadarbības padome (NTSP) ceturtdien atbalstīja 2014. gada 1. janvāra kā mērķa datuma nosaukšanu eiro ieviešanai, un jau februāra beigās valdībai būs jāpieņem oficiāls lēmums par šī datuma nosaukšanu kā vienotās Eiropas valūtas ieviešanas dienu. Ministru prezidents Valdis Dombrovskis sēdes dalībniekiem norādīja, ka jau Latvijas ekonomikas atjaunošanas programma virzīta uz to, ka Latvijā eiro ievieš 2014. gada sākumā. Lielākā problēma patlaban ir budžeta deficīta nosacījuma izpilde. Šogad budžeta deficīts plānots 8,5% no iekšzemes kopprodukta, nākamgad — 6%, bet 2012. gadā — 3%. Ja šādus deficīta apmērus izdosies nodrošināt, tad nebūšot nekādu šķēršļu eiro ieviešanai. Iepriekš Latvijas plānotais eiro ieviešanas termiņš bija 2008. gads.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Labuma vērtība pieaug tikai tad, ja tas tiek
papildināts ar labumu.*

Aristotelis

Izmaiņas likumā «Par akcīzes nodokli»

2010. gadā notikušas vairākas izmaiņas arī likumā «Par akcīzes nodokli», informē VID LNMA biroja priekšiece Ingrida Geriņa.

- ✓ No 1. janvāra noteikta jauna minimālā akcīzes nodokļa likme cigaretēm — 48 lati par 1000 cigaretēm.
- ✓ No 1. janvāra neatmaksās akcīzes nodokli par degvielleļļu (mazutu), kas izmantots siltuma ražošanai telpu apkurei un karstā ūdens sagatavošanai. Tādējādi ar 1. janvāri minētajā gadījumā degvielleļļai (mazutam) piemēros akcīzes nodokļa standarta likmi — 11 lati par 1000 kg.
- ✓ No 1. februāra paaugstinās nodokli vinam un raudzētiem dzērieniem no

40 latiem (par 100 litriem) līdz 45 latiem jeb par 12,5%. Starpproduktiem ar absolūtā spirta daudzumu līdz 15 tilpumprocentiem (ieskaitot) no 42 (par 100 litriem) līdz 45 latiem jeb par 7,1%.

- ✓ No 1. maija ar nodokli apliks dabas gāzi, ko izmanto kā kurināmo, piemērojot likmi 15,60 lati par 1000 m³, un dabas gāzi, ko izmanto kā degvielu, piemērojot likmi 70 lati par 1000 m³.
- ✓ No 1. jūlija degvielai, ko izmanto kā kurināmo, nodokļa likme būs 15 lati par 1000 litriem, ja tā satur rapša sēklu eļļu vai no rapšu sēklu eļļas iegūtu biodiēzēļdegvielu. Fosilajai degvielai, kuru izmanto par kurināmo, nodokļa likme būs 40 lati par 1000 litriem.
- ✓ Papildināti akcīzes nodokļa atmaksas nosacījumi lauksaimniecības pro-

dukcijas ražotājiem par diēzēļdeģvielu, kura tiek izmantota lauksaimniecībā izmantotās zemes apstrādei, ko vienā kalendāra gadā rēķina 100 litrus par vienu zemes hektāru ar nosacījumu, ka pirmajā pusgadā izmanto ne vairāk kā 50 litrus.

Valsts ieņēmumu dienests atgādina, ka palielinoties akcīzes nodokļa likmēm, attiecīgo tabakas izstrādājumu un alkoholisko dzērienu tirzniecībā iesaistītajiem komersantiem ir jāveic šo preču inventarizācija, lai aprēķinātu papildus maksājamo akcīzes nodokļa summu. Metodiskais materiāls par preču inventarizāciju un nodokļa starpības aprēķināšanu atrodams VID mājas lapā www.vid.gov.lv, sadaļā *Akcīzes nodoklis/Tiesību akti/Metodiskie materiāli*.

LDDK atgādina: stājušies spēkā jauni darba aizsardzības jomu regulējoši normatīvie akti

1. janvārī spēkā stājušies virkne Ministru kabineta noteikumu, no kuriem vairāki ir saistīti arī ar darba aizsardzības jomu — tie ir MK noteikumi nr. 359 «Darba aizsardzības prasības darba vietās» un MK noteikumi nr. 950 «Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība», kas aizvieto iepriekš spēkā bijušus MK noteikumus. LDDK aicina darba devējus saņemt bezmaksas konsultācijas par šo noteikumu praktisku piemērošanu.

Abu normatīvo aktu jaunās redakcijas atšķiras no iepriekšējām, klāt ir nākušas arī vairākas iepriekš nebijušas prasības, ieteikumi un pielikumi. Tā, piemēram, jaunie MK noteikumi nr. 359 «Darba aizsardzības prasības darba vietās» ir papildināti ar pielikumiem, kuros definētas:

- ✓ darba telpu mikroklimatam noteik-

tās prasības atkarībā no fiziskās slodzes; ✓ iekštelpu apgaismojuma līmeņi atkarībā no darba vietas un darba veida; ✓ apgaismojuma līmeņi ārpus telpām atkarībā no darba vietas un darba veida; ✓ pieļaujamais laikposms darbam aukstumā ārpus telpām.

Jaunās prasības tiks attiecinātas uz uzņēmumiem, kuros darba vietas izveidotas pēc šo MK noteikumu spēkā stāšanās (2010. gada 1. janvārī), iepriekš izveidotās darba vietās šīm prasībām ir tikai ieteikuma raksturs.

Savukārt MK noteikumi nr. 950 «Nelaiemes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtība» paredz jaunu nelaiemes gadījumu izmeklēšanu, ja cietušajam konstatētie veselības traucējumi nav smagi un pārejošā darba nespēja nav ilgāka par trīs dienām. Šādos gadījumos darba devēja izveidotā komisija, izmeklējot nelaiemes gadījumu, sastāda aktu tikai divos eksemplāros (darba devējam un cietušajam) un nelaiemes

gadījumu neregistrē Valsts darba inspekcijā. Savukārt, ja nelaiemes gadījumā cietušajam konstatētie veselības traucējumi nav smagi, taču pārejošā darba nespēja ir ilgāka par trīs dienām, aktu sastāda četros eksemplāros un iesniedz Valsts darba inspekcijā. Noteikumi paredz arī virkni citu izmaiņu.

Lai neapjuku jaunos noteikumus un spētu tos veiksmīgāk integrēt uzņēmuma darba aizsardzības politikā, Latvijas Darba Devēju Konfederācijas (LDDK) projekta «Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos» ietvaros uzņēmēji var saņemt bezmaksas konsultācijas par šo noteikumu un citu darba un darba aizsardzības likumdošanas normatīvo prasību piemērošanu. Konsultācijas var saņemt LDDK reģionālajos konsultatīvajos centros — Latgales reģionā, **Daugavpili, Mihoelsa ielā 43, tālr. 65424376, egils@lddk.lv**.

Pašvaldībām piešķirs mērķdotācijas bezmaksas datoru un interneta izmantošanai 316 975 latu apmērā

Valsts sekretāru sanāksmē 7. janvārī tika izsludināts Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (RAPLM) sagatavotais noteikumu projekts par mērķdotāciju piešķiršanu no šī gada valsts budžeta, lai nodrošinātu iespēju pašvaldību bibliotēkās bez maksas izmantot internetu un datorus, ziņo Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodaļa.

Bibliotēku likums nosaka, ka valsts un pašvaldību bibliotēku lietotājiem ir tiesības bez maksas izmantot publiski pieejamos datorus, internetu un vispārpieejamos elektroniskās informācijas resursus.

RAPLM ir aprēķinājusi visām pašvaldībām piešķiramās mērķdotācijas summu, kas sastāda 316 975 latus. Mērķdotācijas aprēķinātas, pamatojoties uz valsts aģentūras «Kultūras informācijas sistēmas» iesniegto informāciju.

Pašvaldību bibliotēkām tiks apmaksāti izdevumi, kas saistīti ar interneta abonēšanu 2010. gadā, kā arī 1. līmeņa palīdzības dienesta pakalpojumu izmantošanu.

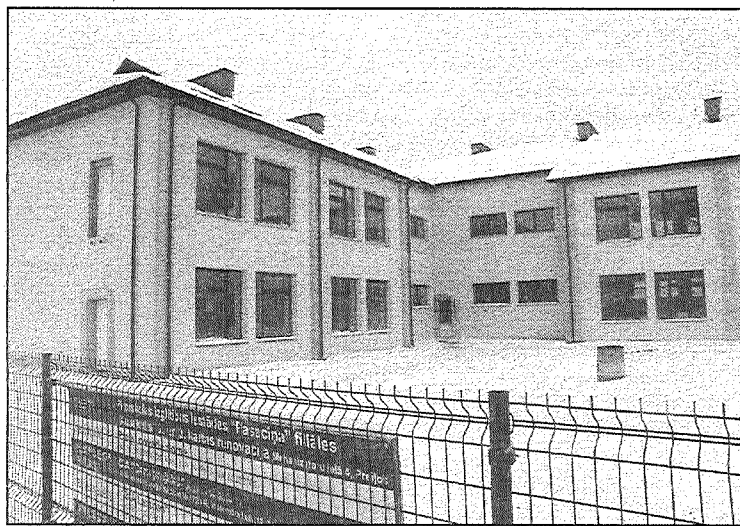
Savukārt, ja pašvaldībai piešķirtā mērķdotācija nenodrošinās iedzīvotājiem pašvaldību publiskajās bibliotēkās tiesības bez maksas izmantot internetu un datorus, noteikumu projekts paredz, ka pašvaldība var noteikt kārtību datoru un interneta bezmaksas izmantošanai pašvaldību publiskajās bibliotēkās.

Noteikumu projekts neparedz papildu izdevumus valsts budžetam, jo ministrijas apakšprogrammā «Pašvaldību attīstības nacionālie atbalsta instrumenti» paredzēts finansējums 316 975 latu apmērā, lai nodrošinātu iespēju pašvaldību publiskajās bibliotēkās bez maksas izmantot internetu un datorus.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Pavasari saruks rinda uz bērnu dārza pakalpojumiem

Tikai aprīlī pēc rekonstrukcijas varētu sākt darboties bērnu dārza «Pasaciņa» filiāle «Auseklītis», prognozē Preiļu novada domes vadība. Tas nozīmē, ka pavasari pašvaldībā saruks rinda uz bērnu dārza pakalpojumiem, ko pašlaik gaida 218 bērni. 109 mazuļi (kuri sasnieguši vismaz pusotra gada vecumu) uzsāks bērnu dārzu gaitas.

● Dažādu objektīvu iemeslu dēļ būvnieki no SIA «Latšpas» celtniecības darbus bērnu dārza filiālē «Auseklītis» aizkavējuši. Objekta ekspluatācijā nodošanas termiņš ir 28. februāris. Vasarā celtnieki soliņa, ka māja «būs kā konfekte». Pasūtītāji cer, ka solītais tiks izpildīts.

Rekonstrukcijas darbi kopš pagājušā gada vasaras notiek Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstītā projekta «Preiļu novada pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» filiāles «Auseklītis» otrās un trešās kārtas renovācija» ietvaros, kam kopumā nepieciešami vairāki simti tūkstošu latu. Sākotnēji celtnieki, SIA «Latšpas», soliņa, ka būvdarbus pabeigs līdz 2009. gada nogalei. Pašlaik objekta ekspluatācijā nododšanas termiņš atlikts par vairākiem mēnešiem un ir 28. februāris.

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, taujāts par kavēšanās iemesliem, teica, ka tam esot savs iemesls. Būtiskākais — piegādātājfirmas nav spējušas laikā atvest materiālus un specifiskās caurules, kas ne-

pieciešamas bērnu peldbaseina izbūvei. Taču baseins solās būt ļoti moderns un ērts, tajā peldēšanas varēs apgūt un nostiprināt veselību ne tikai «Auseklīša» audzēkņi, bet, iespējams, arī mazuļi no «Pasaciņas». Vēl pašvaldības vadītājs pastāstīja, ka, izstrādājot 2010. gada budžetu, martā būs atvēlēti līdzekļi, lai iegādātos nepieciešamo aprīkojumu divu gru-

piņu telpām. Tas nozīmē, ka jāpērk gultņus, krēslus, galdiņus, drēbju skapiņus un citas lietas. Lai gan «Auseklīti» darbosies četras bērnu dārzu grupas, divas no tām telpas apdzīvoja jau iepriekš, tāpēc nepieciešamais aprīkojums sagādāts agrāk. Finansējums būs arī darbinieku — audzinātāju, aukļu un tehnisko darbinieku — algošanai.

Uzlabos lauku ceļu infrastruktūru

Preiļu novada dome pieņēmusi lēmumu piedalīties Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) aktivitātes «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem» projektu konkursā ar pieteikumu «Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana», informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle. Pašvaldības izstrādātajā pieteikumā ir iekļautas vairākas aktivitātes:

✓ Aizkalnes pagasta ceļu infrastruktūras uzlabošana ar finansējumu 70 000 latu un PVN 21%, kas sastāda 14 700 latus;

✓ Preiļu pagasta ceļu infrastruktūras uzlabošana, finansē-

jums — 70 000 latu, PVN 21% — 14 700 latu,

✓ Saunas pagasta ceļu infrastruktūras uzlabošana, finansējums — 120 000 latu un PVN 21% — 25 200 latu.

Projekta kopējās izmaksas sasnies 314 600 latu, tajā skaitā kopējās attiecināmās izmaksas ir 260 000 latu (Eiropas Savienības finansējums — 195 000 latu jeb 75%, pašvaldības līdzfinansējums — 65 000 latu jeb 25%). PVN 21% jeb 54 600 latu apmērā segs pašvaldība. Projekta priekšfinansēšana paredzēta no 2010. gada pašvaldības budžeta.

Realizācijas gaitā ir paredzēts veikt vairāku Preiļu novada pagastu lauku ceļu un ielu renovāciju, pagastu centros paredzēts arī mainīt ceļu segumu, uzklājot asfaltu. Aizkalnes pagastā tiks

renovēts ceļš Džeriņi — Dublīnieki 1,7 km garumā un lauku ceļš Želvi — Raudauka 1,31 km garumā. Preiļu pagastā paredzēts atjaunot Bērzu ielu 0,46 km un ceļu Maļinovka — lielie Pupāji 2,28 km garumā, bet Saunas pagastā ielānots renovēt ceļu Sutri — Krivoki — Krivasola — Razrīvka posmu 1 km garumā, kā arī Miera ielu Priekuļos 0,63 km garumā un Torņa ielu Priekuļos 0,56 km garumā. Kopējais renovējamo ceļu garums sastāda 7,94 km.

Sobrid izstrādātais projekts tiek gatavots iesniegšanai Lauku Atbalsta dienestā. Atbilstoši tehniskajiem būvnormatīviem tiek gatavota projekta tehniskā dokumentācija, tehniskajos projektos paredzot arī attiecīgo seguma veidu.

Modernizēs biznesa inkubatora telpas

Domes sēdē tika nolemts piedalīties projekta «Uzņēmējdarbības attīstības kapacitātes veicināšana Latgales — Utenas pārrobežu reģionā» īstenošanā, ziņo Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle. Projekta rezultātā paredzēts pārdalīt un modernizēt Preiļu novada biznesa inkubatora telpas, kā arī iegādāties papildus aprīkojumu biznesa inkubatorā.

Projekta attiecināmās izmaksas sasnies 37 315,15 latus, tajā skaitā 85% jeb 31 717,88 lati ir Eiropas Savienības un valsts finansējums, 15% jeb 5 597,27 lati — pašvaldības līdzfinansējums. Projektu pa-

redzēts īstenot viena gada laikā, un tā priekšfinansēšana ir paredzēta no pašvaldības 2010. gada budžeta.

2007. – 2008. gadā Preiļu novada dome bija vadošais partneris projektam «Yes», kura laikā tika izveidota un attīstīta biznesa inkubatoru infrastruktūra Latvijā un Lietuvā. Šī projekta ietvaros tika izremontētas telpas Preiļu Valsts ģimnāzijas ēkas neizmantotās piebūves trešajā stāvā, kur pašvaldība izvietoja biznesa inkubatoru.

Diemžēl projekta «Yes» ietvaros nebija iespējams biznesa inkubatora telpas izveidot tā, lai tajās varētu darboties un savas idejas attīstīt vairāki jaunie uzņēmēji, projekts neparedzēja arī aprīkojuma iegādi telpām. Arī pašvaldības

2009. gada budžeta šim mērķim nebija pietiekoši daudz finansējuma.

Projekts «Uzņēmējdarbības attīstības kapacitātes veicināšana Latgales — Utenas pārrobežu reģionā» ir viena no iespējām, kas paredz turpināt iepriekšējo projektu pašvaldībā un modernizēt Preiļu novada biznesa inkubatoru, lai dotu iespējas uzņēmējdarbības iesākšanai vēl citiem jauniešiem uzņēmējiem. Pašlaik te darbojas trīs, bet telpu iekārtošanu gaida vairāki jaunie uzņēmumi.

Projekts ir reģionāla mēroga, ko ir izstrādājusi Latgales reģiona attīstības aģentūra sadarbībā ar Latgales plānošanas reģionu un Latgales pašvaldībām. Projekta mērķa grupa ir visa Latgales reģiona potenciālie uzņēmēji.

Jaunajā gadā — jauni štati

Jaunā gada sākums Preiļu novada domes iestādēs ieviesis arī zināmas izmaiņas štatu sarakstos.

Vēl vecā gada nogalē domnieki kārtējā sēdē nolēmuši veikt izmaiņas, kas paredz, ka kopš 1. janvāra no domes grāmatvedības daļas štatu saraksta izslēgta vienība — vecākais grāmatvedis. Toties nekustamā īpašuma daļas štatu saraksts papildināts ar šādu štata vienību — nodokļu inspektors.

Sakarā ar likvidētās Preiļu rajona padomes štatu pārņemšanu no 2010. gada sākuma Preiļu novada domes administratīvās daļas štatu saraksts papildināts ar apkopējas un galvenā speciālista lietvedības jautājumos amatam, bet novada domes attīstības daļa papildināta ar šādām štata vienībām — tūrisma informācijas centra vadītājs un tūrisma darba speciālists.

Veiktas izmaiņas Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja štatos, jo muzejs nonācis Preiļu novada domes pakļautībā. No šī gada janvāra sākuma muzejā likvidēta datu ievades speciālista pusslodze un apkopējas pusslodze. Tāpat domnieki apstiprinājuši arī noteikumus par Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja sniegtajiem pakalpojumiem.

Izmaiņas notikušas arī Preiļu galvenās bibliotēkas un Preiļu kultūras centra štatu sarakstos. Tie papildināti, jo tagad aptver arī novadam pagājušajā vasarā pievienoto Pelēču un Saunas pagasta kultūras iestāžu darbiniekus. Tā Preiļu galvenās bibliotēkas štatu saraksts papildināts ar bibliotekāru vienībām no Saunas un Pelēču pagasta. Līdzīgi kuplāks kļuvis arī Preiļu kultūras centra darbinieku štatu saraksts, kur nākuši klāt speciālisti no abiem pievienotajiem pagastiem.

Saunas pagasta iedzīvotāji bez medicīniskās palīdzības nepaliks

Pagājušā gada nogalē Preiļu novada domes deputāti nolēmuši, ka no šī gada 1. februāra tiek likvidēta Saunas pagasta pārvaldes struktūrvienība — Priekuļu feldšeru un vecmāšu punkts. Tomēr vietējo iedzīvotāju bažām, ka viņi varētu drīzumā palikt bez medicīniskās palīdzības, nav pamata.

Kā «Novadniekam» pieņemto lēmumu izskaidroja novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, tas drīzāk bijis juridiskas dabas jautājums, jo feldšeru un vecmāšu punkts nav sertificēts un tāpēc nevar darboties. Taču Priekuļos darbojas ģimenes ārsta prakse, kas atbilst visām prasībām. Arī turpmāk iedzīvotāji tur varēs saņemt nepieciešamo medicīnisko palīdzību, kā tas notiek pašlaik.

Aizkalnes pamatskolai iecelta direktore

Aizkalnes pamatskolas direktora pienākumu izpildītāja Inta Dumbrovska ar novada domes deputātu lēmumu atbilstoši izglītības pārvaldes priekšlikumam iecelta par Aizkalnes pamatskolas direktori. Tā gan ir tikai juridiska nianse, jo I.Dumbrovska jau kopš pagājušā gada vasaras veic mācību iestādes direktora pienākumus.

Komentējot novada mazākās skolas turpmāko nākotni, domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs teic, ka, gatavojot pašvaldības jauno budžetu, Aizkalnes pamatskolai tas, visdrīzāk, tiks plānots tikai astoņiem šī gada mēnešiem. Tas nozīmē, ka pašvaldība neredz nekādas iespējas šo skolu saglabāt arī nākamajā mācību gadā. Šobrīd skolā izglītojas tikai 35 audzēkņi, darbojas arī neliela pirmsskolnieku grupiņa.

«Pasaciņa» gaida «Koru karu 2» labdarības naudu

Pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» direktore Dace Verbicka «Novadniekam» atzina, ka bērnu dārza darbinieki un audzēkņi ar nepacietību gaida naudu, ko visi Latvijas iedzīvotāji sarūpējuši ar saviem telefona balsojumiem TV3 šova «Koru kari 2» labdarības balsojumā.

Kā zināms, šova labdarības raidījums notika pagājušā gada 1. novembrī, kad televīzijas skatītāji kopumā saziedoja vairāk nekā 30 tūkstošus latu. Tas nozīmē, ka Preiļu Rozā ziedu koris savam labdarības mērķim — bērnu dārza «Pasaciņa» virtuves rekonstrukcijai — nopelnīja 3801 latu. Nesen saņemta vēstule no šova veidotājiem, kurā skaidrots, ka visi līdzekļi, kas iegūti no skatītāju balsojuma, tika sadalīti astoņās vienādās daļās. Tā kā naudas pārskaitīšana nenotiek uzreiz, bet cilvēki tikai pēc mēneša saņem savus telefona rēķinus, tad tos apmaksā «TV3 Latvia» naudu saņem ar nokavēšanos. Labdarībai saziedotie līdzekļi pie tās saņēmējiem nonāks, tiklīdz būs nokārtojuši saistības ar Lattelecom, norāda šova rīkotāji vēstulē.

Dace Verbicka atzīst, virtuves rekonstrukcija ir ļoti nepieciešama. Jānomaina ventilācija, nepieciešamas jaunas sastatnes, jāiegādājas galdi, citas mēbeles. Visam nepieciešamajam saziedotās naudas, protams, būs par maz, taču, kā skaidro Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, pašvaldība budžeta iespēju robežās nāks talkā ar savu finansējumu.

Esam ļoti pateicīgi visiem Preiļu Rozā ziedu kora dalībniekiem un vadītājiem ne tikai par līdzekļiem, ko drīz saņemsim, bet arī par skaistajiem priekšnesumiem šova laikā un vēlākajos kocertos, ko apmeklējām Priekuļos, saka bērnu dārza vadītāja. «Joprojām esam aizrauti šī kora fani. Kā dāvanu no bērnu dārza kolektīva bijām sarūpējuši viņiem garšīgu torti, kas bija veidota rozā puķes veidā. Arī koncertā visiem pasniedzām rozā rozes,» pastāstīja D.Verbicka.

Strādā mobilā vienība

Nevienā no Līvānu novada skolām vairs netiek algoti tā sauktie saimnieciskie darbinieki. Tagad skolu tehnisko apgādi, nelielus remontdarbus, saimnieciskos jautājumus kārtā pagastu pārvaldes laukos un vienota mobilā brigāde pilsētā, kas operatīvi izbrauc uz skolu pēc vajadzības.

Tas pats attiecas arī uz pašvaldības iestādēm. Iepriekš tās algoja saimniecības daļas vadītāju, galdnieku, atslēdznieku. Tagad šos darbus veic neliela komanda piecu cilvēku sastāvā. Gadā tādejādi tiek ietaupīti apmēram 20 000 latu.

Kultūras centram jauna direktore

Sākot ar janvāri, Līvānu novada kultūras centra direktores pienākumi uzticēti **Aijai Rancovai**. Viņa uz dekrēta laiku aizvieto iepriekšējo vadītāju.

DOMES LĒMUMI

Lēma par kabeļtīklu nomu

Dome nolēma pagarināt SIA «Scintilla» nomas līgumu par Līvānu novada domei piederošā kabeļtīkla izmantošanu līdz 2010. gada 30. jūnijam. Uzdots domes privatizācijas un pašvaldības mantas atsavināšanas komisijai veikt pašvaldības mantas — kabeļtīkla — novērtēšanu un uzsākt atsavināšanas procesu.

Piešķirtas telpas nomā

Izskatot biedrības «Vecāki Rožupes skolai» iesniegumu, dome nodevusi papildus nomā uz astoņiem gadiem telpu 18,9 kvadrātmetru platībā Rožupē, Skolas ielā 2, biedrības darbības nodrošināšanai.

Izskatīti arī iesniegumi par telpu nomu Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrā. Dome pieņēma lēmumu iznomāt pirmā stāva laboratorijas telpas 38,6 kvadrātmetru platībā Līvānos, Domes ielā 3, SIA «LIVI AK» uz trim gadiem. Noteikts, ka telpu nomas līgums slēdzams, ja SIA «LIVI AK» tiek piešķirts valsts atbalsts programmā «Atbalsts ieguldījumiem mikro, mazajiem un vidējiem komersantiem īpaši atbalstāmajās teritorijās».

Nolemts arī iznomāt telpas 34,57 kvadrātmetru platībā Līvānos, Domes ielā 3, uz pieciem gadiem uzņēmumam SIA «LIDESIA». Kā jaunam uzņēmumam, kura juridiskā adrese ir Līvānu novadā, SIA piemērojama telpu nomas maksas atlaide.

Par kapitāla daļu pārņemšanu

Pamatojoties uz Rajonu pašvaldību reorganizācijas likumu un Preiļu rajona pašvaldības reorganizācijas plānu, Līvānu novada dome lēma pārņemt Preiļu rajona pašvaldības SIA «Preiļu slimnīca» 130 495 kapitāla daļas (vienas daļas nominālvērtība Ls 1,00), kā arī pārņemt Preiļu rajona pašvaldības SIA «Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija» kapitāla daļas Ls 3025,00 vērtībā (vienas daļas nominālvērtība — Ls 605,00). Par kapitāla daļu turētāja pārstāvi iecelts novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

AICINA BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRS

Janvārī Līvānu bērnu un jauniešu centrā plānotas dažādas aktivitātes.

Otrdienās un piektdienās centrs aicina jauniešus apmeklēt filmu vakarus jauniešu kluba telpās Rīgas ielā 110.

22. janvārī Līvānu kultūras centrā notiks Līvānu novada mūsdienu deju festivāla pirmā kārtā, ko atbalsta deju pedagogs Jevgēnijs Butorins. Interesenti no skolām un neformālām apvienībām jāpieteicas līdz 18. janvārim.

29. janvārī bērnu un jauniešu centrs rīkos Patēcības vakaru, uz kuru aicinās sadarbības partnerus, sponsorus un atbalstītājus.

8. janvārī novada jaunieši un pusaudži piedalījās izklaides sarīkojumā «Esi sveicināts 2010., Tīģera, gads!», kas notika Līvānu kultūras centra diskotēlā. Bet 7. janvārī centru apmeklēja Latvijas TV filmēšanas grupa un žurnālists Ansis Bogustovs, kas filmēja sižetu raidījumam «Viss notiek» brīvā apmeklējuma klubā. Raidījums TV bija skatāms 11. janvārī.

Vides ministrs atklāja rekonstruēto ūdenssaimniecības sistēmu

● Dzeramā ūdens sagatavošanas ēkas, tāpat kā visas ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcija notika par Eiropas Savienības līdzekļiem.

Sākums 1. lappusē.

Piektdien, 8. janvārī, Līvānos tika atklāta par Eiropas Savienības līdzekļiem rekonstruētā ūdensapgādes sistēma. Atklāšanā piedalījās Līvānu novada domes vadība un LR vides ministrs Raimonds Vējonis.

Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» ietvaros darbi Līvānos tika uzsākti 2008. gada novembrī, pabeigti — 2009. gada decembrī. 15 mēnešu laikā ir pārbūvēta un rekonstruēta vecā atdzel-

zošanas stacija, pilnībā nomainīts jumta segums. Esošajam ūdenstornim veikta daļēja konservācija, labiekārtotas un nožogotas urbumu un jaunā ūdens attīrīšanas kompleksa teritorijas, uzstādīts stacionārais dīzeļģenerators, lai nodrošinātu nepārtrauktu elektropadevi kompleksam. Izbūvēta II pacēluma sūkņu stacija ar diviem pazemes rezervuāriem, divi urbumi ir noslēgti, četri urbumi ir atjaunoti rekonstruēti, renovēti ar uzstādītiem kioskiem paviljoniem.

Kā informēja SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» valdes priekšsēdētājs Andris Patmalnieks, kopumā ūdenssaimniecības modernizācijā ieguldīti 1,47 miljoni eiro. Pēc SIA

«Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» pasūtījuma darbus veica pilnsabiedrība «A.A.&Būvkompanijas». Visi darbi projekta gaitā veikti saskaņā ar darbu un naudas plūsmas izpildes grafikiem. Darbus finansēja Eiropas Savienība, Latvijas valsts un Līvānu novada pašvaldība.

2009. gada tika atklātas arī modernizētās attīrīšanas iekārtas Līvānos. Šis projekts ir jau nākamais posms, kas nodrošina daudz labāku ūdens kvalitāti Līvānu iedzīvotājiem. Ir jaunas atdzelzēšanas iekārtas. Ūdens pilsētai tiek ņemts no pazemes — 120 metru dziļa urbuma. Kopumā diennaktī pilsēta patērē ~ 700 m³ ūdens.

Atsāka darbu Sirds veselības kabinets

No šī gada janvāra darbu atsācis Sirds veselības kabinets Līvānu slimnīcas telpās.

Kā informēja SIA «Līvānu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Vadims Krimans, Sirds veselības kabinets Līvānos darbojās kopš 2007. gada, to finansēja Veselības ministrijas Veselības veicināšanas valsts aģentūra, diemžēl finansējuma trūkuma dēļ tā darbība pērnruuden tika apturēta.

Šogad saņemta pozitīva ziņa par to, ka Sirds veselības kabinets atkal varēs funkcionēt.

Līvānu novada un apkārtnējo teritoriju iedzīvotāji labprāt izmantoja iespēju reizi gadā bez maksas profilaktiski pārbaudīt savu sirds veselību. Daudziem šī kabineta apmeklējums bija kā pamudinājums mainīt savu ēdienkarti un fiziskās aktivitātes, lai laikus novērstu draudošo sirds un asinsvadu slimību risku. Sirds veselības kabinetā katram, kurš

sasniedzis 18 gadu vecumu, bez maksas ir iespēja veikt sirds slimību riska faktoru novērtējumu. Kabinetā ir iespēja izmērīt asinsspiedienu, noteikt savu auguma garumu, svaru, ķermeņa masas indeksu, cukura, holesterīna un triglicerīdu līmeni asinīs. Katrs pacients pēc pārbaudes saņem aizpildītu veidlapu ar savu primāro veselības novērtējumu.

Vairāk informācijas var saņemt Līvānu slimnīcas reģistratūrā pa tālruni 65307602.

Pērn vairāk dzimuši zēni, visražīgākais bijis maijs

Saskaņā ar Līvānu novada dzimtsarakstu nodaļas informāciju 2009. gadā Līvānu novadā reģistrēti 86 jaundzimušie, miruši 193 cilvēki, noslēgtas 40 laulības.

Pērn vairāk dzimuši zēni — 53, meitenes — 33. (Tajā skaitā Turku pagastā — 7 bērni, Rožupes pagastā — 9, Jersikas pagastā — 8, Rudzātu pagastā — 2, Sutru pagastā — 1. Pirms apvienošanās Līvānu novadā (2009. gada pirmajā pusgadā) Jersikas pagastā dzimuši 5 bērni, Rudzātu pagastā — 9 bērni, Sutru pagastā — 0.)

Populārākie vārdi zēniem — Aleksandrs, Dmitrijs, Jānis, Maksims, Raitis. Populārākie vārdi meiteņu vidū — Anastasija, Aleksandra un Vanesa. Retāk sastopamie vārdi zēniem — Petrass, meiteņēm — Megija, Ešlija, Milana, Annija. Trim bērniem vecāki devuši 2 vārdus: Arta Airita, Rebeka Marija, Rauls Petrass.

34 bērni savās ģimenēs bijuši pirmdzimtie, 28 — otrie bērni ģimenē, 13 —

trešie bērni ģimenē, 3 — ceturtie bērni ģimenē, 6 — piekcie bērni ģimenē, 2 — sestie bērni ģimenē.

Likumīgā ģimenē dzimuši 43 bērni, bet faktiskā ģimenē dzimis 31 bērns. Bez ziņām par tēvu sastādīti 12 dzimšanas reģistri.

Visvairāk bērnu dzimuši maijā — 12, vismazāk februārī — 4 bērni. Visjaunākajai māmiņai — 15 gadi, visdromīgākajai — 40 gadi.

Līvānu novadā 40 ģimenes 2009. gadā reģistrējušas laulību (tajā skaitā 2 Romas katoļu baznīcā, 1 — Ev. Luteriskajā baznīcā). 62% gadījumu ligavainis bijis vecāks par ligavu, bet 38% gadījumu vecāka bijusi ligava. Visvairāk laulību reģistrēts augusta mēnesī — 7 pāri. Diviem Latvijas pilsoņiem reģistrēta laulība ar ārzemnieku. Laulībā devusies arī viena persona, kas jaunāka par 18 gadiem, kā arī ligava 74 gados un ligavainis 69 gados. Trīs pāri Līvānu novadā sumināti Zelta kāzu gadadienā.

2009. gadā Līvānu novadā reģistrēti 193 miršanas gadījumi (99 sievietes un

94 vīrieši). Līvānu pilsētā — 110, Rožupes pagastā — 26, Turku pagastā — 18, Jersikas pagastā — pirms apvienošanās 12, pēc apvienošanās novadā — 7; Rudzātu pagastā — pirms apvienošanās 6, pēc apvienošanās novadā — 7; Sutru pagastā — pirms apvienošanās 8, pēc apvienošanās novadā — 4. Reģistrēts arī 21 mirušais, kam dzīvvieta ir citās pašvaldībās.

Visvairāk — 89 gadījumos nāves iemesls bijušas sirds un asinsvadu slimības, 64 gadījumos — dažādas citas slimības, 35 — vēža intoksikācijas, 4 gadījumos nāvi izraisīja nelaimes gadījumi, bijusi viena pašnāvība.

Vislielākais mirušo skaits bijis starp ilgdzīvotājiem (vecāki par 80 gadiem) — 61, vecumā no 71-80 gadiem miruši 59 cilvēki, no 61 līdz 70 gadiem miris 31 cilvēks, no 51 līdz 60 gadiem — 23 cilvēki. 3 cilvēki miruši jauni (no 11 līdz 20 gadiem), bet vecumā līdz 10 gadiem nav miris neviens bērns.

AGLONAS NOVADĀ

Kultūras pasākumi notiks jaunās un mājīgās telpās

Saietu nams Aglonā ieguvis jaunu veidolu — telpas izremontētas, tajās kļuvis mājīgi un skaisti. Ziemassvētkos pēc ilgāka pārtraukuma, kamēr ritēja remontdarbi, saietu namā jau notika pirmie pasākumi — ar patīkamajiem jaunumiem iepazīstina Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele.

Patiesībā visi darbi vēl nav galā un Aglonā tiek realizēts 2008. gada rudenī iesniegtais un atbalstu saņēmušais Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atklātā projektu iesniegumu konkursa Latvijas Lauku attīstības programmas 2007. – 2013. gadam pasākuma «Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem» atbalstītais projekts «Saieta nama un tā teritorijas vienkāršota rekonstrukcija».

Kā zināms, pamatproblēma Aglonas novada centrā bija kultūras nama telpu nepiemērotais plānojums un neapmierinošais tehniskais stāvoklis. Kultūras nams nebija piemērots mūsdienu prasībām, bet zāle un citām palīgelpām bija nepieciešams remonts.

Remontdarbi tika veikti, lai uzlabotu telpu funkcionalitāti, tās ti-

ka pārplānotas atbilstoši pašreizējām vajadzībām. Bija jāuzlabo ēkas estētiskais noformējums, jāgādā par drošību un energoefektivitāti. Tāpat tika mainītas atsevišķu kabinetu funkcijas, pie tam, bez īpašas pārbūvēšanas. Z.Ločmele stāsta, ka īstenotais projekts nodrošina piemērotus apstākļus pasākumu organizēšanai un nodarbībām, līdz ar to veicinot iedzīvotāju un viesu motivāciju izmantot kultūras nama telpas pēc iespējas intensīvāk. Projekta rezultātā īstenota saietu nama vienkāršotā rekonstrukcija, teritorijas labiekārtošana. Turpmāk vairs nebūs problēmu Aglonas novada centrā rīkot kultūras pasākumus, mākslinieciskās pašdarbības pulciņu nodarbības.

Kamēr kultūras namā darbojas celtnieki, tika nomainīts grīdas segums gaiteni, nokrāsotas iekšsienas. Tāpat nomainīti astoņi logi un ārdurvis, veikta radiatoru maiņa. Telpās uzstādītas jaunas apgaismojuma ierīces. Apmeklētāju vajadzībām labiekārtotas tualetes, viena no tām aprīkota cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Izmainījusies arī teritorija pie saietu nama, atjaunots žogs, kas tagad izskatās daudz glītāk, ierīkoti bruģēti celiņi gājējiem. Darbinieki priecājas arī par to, ka

● Pirmie saietu nama izremontētās un mājīgās telpas Ziemassvētku pasākumos ieskandināja Aglonas novada bērni.

saietu namā, veicot optimālāku plānošanu, izveidotas divas jaunas telpas. Vienā no tām turpmāk atradīsies arhīvs kultūras nama dokumentācijas uzglabāšanai, būs arī palīgtelpa.

Ņemot vērā sarežģīto finansiālo situāciju valstī un arī pašval-

dībā, oficiāla saietu nama atklāšana pēc lielajām pārmaiņām nav paredzēta, nebūs arī greznu svinību. Z.Ločmele teic, ka projekta kopējais finansējums bijis 57 261,08 latī. Taču vēl būtiskāks ir kopējais ieguvums — novada iedzīvotāji, apmeklējot kultūras

iestādi, jutīsies patiešām komfortabli un patīkami. Arī novada pašdarbniekiem, cerams, būs lielāka vēlme darboties skaistās un mājīgās telpās, bet pasākumi, bez šaubām, būs interesantāki un pulcinās arvien vairāk skatītāju un dalībnieku.

Aglonas novadā jauns domes priekšsēdētājs, mainīts deputātu sastāvs

8. janvārī saskaņā ar Latvijas Republikas likuma «Par pašvaldībām» 28. panta prasībām sasauktajā Aglonas novada domes ārkārtas sēdē tika ievēlēts jauns Aglonas novada domes priekšsēdētājs. Tas ir IGORS REŠČENKO, deputāts no «Novada apvienotā saraksta».

Jau ziņojām, ka 2009. gada nogalē pašvaldības deputāti pieņēma līdzšinējā Aglonas novada domes priekšsēdētāja Andra Badūna iesniegumu par atkāpšanos no amata, saglabājot deputāta pilvaras. No 1. janvāra A.Badūns ir veselības un sociālo pakalpojumu centra «Dagda» vadītājs Dagdas novadā.

Līdz 8. janvāra sēdei, kad tika ievēlēts jauns novada domes priekšsēdētājs, pašvaldības vadītāja pienākumus pildīja vietnieks Antons Bekis.

Kā «Novadnieku» informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, novada domes priekšsēdētāja amatam tika izvirzīti trīs kandidāti — Igors Reščenko, Ingūna Barkeviča no saraksta «Mēs — Aglonas novada rītdienai» un Jānis Rutka no saraksta «Politiskā partija «Spēks vienotībā»». Atbilstoši noteiktajai kārtībai aizklātā balsojumā no 12 klātesošajiem deputātiem septiņi nobalsoja par Igora Reščenko kandidatūru. Par Jāni Rutku nobalsoja trīs deputāti, bet par Ingūnu Barkeviču — divi.

Jaunais Aglonas novada domes priekšsēdētājs Igors Reščenko (vēlēšanās savā sarakstā viņš bija ieguvis septiņo lielāko vēlēšanu balsu skaitu) uzrunāja deputātus un aicināja uz sadarbību. «Esmu gatavs uz klausīt priekšlikumus, viedokļus un kopīgiem spēkiem strādāt un attīstīt Aglonas novadu,» uzrunāja teica pašvaldības vadītājs.

Kopš 8. janvāra oficiāli mainījies arī Aglonas novada domē ievēlēto deputātu saraksts. Sakarā ar deputātes Zojas Agafonovas («Novada apvienotais saraksts») personisku rakstveida iesniegumu par savu deputāta pilnvaru nolikšanu un pamatojoties uz

● Par Aglonas novada domes priekšsēdētāju 8. janvārī notikušajā ārkārtas sēdē ievēlēts Igors Reščenko no saraksta «Novada apvienotais saraksts».

«Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likuma» 3. panta pirmo daļu, Aglonas novada vēlēšanu komisija nolēmusi, ka Z.Agafonovas vietā novada domē kā deputāts darbosies nākamais kandidāts no vēlēšanu saraksta «Novada apvienotais saraksts» — Ainārs Strelčs. Pašvaldību vēlēšanās viņš bija ieguvis astoto lielāko vēlēšanu balsu skaitu.

RIEBIŅU NOVADĀ

Dokumentu kaudžu vietā — elektroniska informācijas plūsma

Riebiņu novada dome pabeigusi darbu pie iekšējās dokumentu aprites elektronizācijas, no šī gada pirmās darba dienas, 4. janvāra, uzsākot dokumentu pārvaldības sistēmas DocLogix lietošanu.

Tādējādi fizisku dokumentu apriti pilnībā aizstāj mūsdienu kvalitātes prasībām atbilstoša elektroniska informācijas plūsma, stāstot par jaunievedumu, «Novadnieku» informē Riebiņu novada domes izpilddirektors Āris Elsts.

«Latticecom» grupas uzņēmuma «Latticecom Technology» piegādātās sistēmas ieviešanas rezultātā tiek nodrošināta vienota un no dokumentu atrašanās vietas neatkarīga šo dokumentu apraide, kuru ar interneta starpniecību pašlaik veic gan dome, gan novada teritoriālās pagastu pārvaldes. DocLogix ieviešana nodrošina ātrāku informācijas apriti un ļauj uzlabot arī darbu ar iedzīvotājiem.

Izpilddirektors informē, ka pērnā gada nogalē «Latticecom Technology» piegādāja, uzstādīja un pielāgoja Riebiņu novada domes vajadzībām jauno sistēmu kopskaitā 12 lietotājiem. DocLogix li-

cences visiem 12 lietotājiem bez maksas tika patapinātas no Valsts Reģionālās attīstības aģentūras. DocLogix nodrošina tūlītēju informāciju par katra dokumenta statusu, tādā veidā ir iespējams kontrolēt un ievērot iekšējām kvalitātes prasībām atbilstošu dokumentu aprādes termiņu ievērošanu. Ieviešot jauno dokumentu pārvaldības sistēmu, Riebiņu novada dome plāno padarīt savu darbu efektīvāku un, izmantojot tehnoloģiju iespējas, samazināt izdevumus.

Positīvi vērtējam to, ka ieviesta sistēma nodrošina operatīvu finanšu dokumentu saskaņošanu un sasaisti ar resursu vadības sistēmu, uzsver Ā.Elsts.

Izdevumi, kas saistīti ar sistēmas DocLogix ieviešanu, 1089 latu apmērā tik segti no Riebiņu novada domes 2010. gada budžeta. Taču ieguvums ir daudz lielāks, jo DocLogix ir informācijas un dokumentu pārvaldības risinājums, kas nodrošina dokumentu izstrādes, aprites un uzglabāšanas procesu uzlabošanu organizācijā. Jaunā dokumentu pārvaldības sistēma var nodrošināt vienlaicīgi vairāku struktūrvienību darbu ar dokumentiem, kā arī integrāciju ar citām organizācijas informācijas sistēmām.

Grūtākais laiks jau aiz muguras

Latgales reģionā zemnieku galvenā nodarbošanās ir piena lopkopība. Pērn šajā nozarē bijis grūts un neviennozīmīgi vērtējams laiks. Kritušas piena iepirkuma cenas, kāpuši banku procenti, bet saimniecības (ar dažiem izņēmumiem) ir noturējušās. Pērnā gada nogalē uz sapulci akcionārus aicināja arī piena pārstrādes uzņēmums «Preiļu siers». Par to, kas tika lemts un kā aizvadīts kārtējais ražošanas cikls, «Novadnieka» saruna ar akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētāju JĀZEPU ŠNEPSTU.

Palielina pamatkapitālu

17. decembrī notikušajā akcionāru sapulcē nolemts sadalīt iepriekšējos gados uzkrāto peļņu, teic uzņēmuma vadītājs. Tikai mazākā daļa tika sadalīta dividendēs, akcionāriem tika piešķirtas arī premiālās akcijas. Galvenais, palielināts akciju sabiedrības «Preiļu siers» pamatkapitāls, pašreiz visi nepieciešamie dokumenti iesniegti Uzņēmumu reģistrā, lai apstiprinātu statutu izmaiņas. «Pēdējos gados esam ļoti daudz investējuši uzņēmumā, tāpēc pamatkapitāls bija neproporcionāli mazs, salīdzinot ar tehnoloģisko iekārtu un pārējo aktīvu vērtību. Līdz ar to akciju sabiedrības «Preiļu siers» pamatkapitāls turpmāk būs 3 616 000 latī,» galvenos lēmumus komentē uzņēmuma vadītājs.

Aizvadīts sarežģīts periods

«2009. gads bija viens no sarežģītākajiem visā laikā, kopš vadu uzņēmumu,» skaidro J.Šņepsts. «Tas bija saistīts ar būtiskām pārmaiņām. Pērn atturējāmies no siera ražošanas lielos apjomos, bet pārgājām uz pulveru ražošanu, tāpēc kopumā saražotais siera apjoms, salīdzinot ar 2008. gadu, ir uz pusi mazāks. Tajā pašā laikā būtisks kāpums ir vājpiena pulvera ražošanā — 2500 tonnas, kā arī saražotas un eksportētas 1800 tonnas sviesta. Šo produktu ražošanā un eksportā akciju sabiedrība «Preiļu siers» pašlaik ir vadošais uzņēmums Latvijā. Arī saražotais siera apjoms — tuvu 4000 tonnām — ir viens no lielākajiem valstī.

Gada nogale parādīja, ka visi pērn pieņemtie lēmumi bijuši pareizi. Uzņēmuma noliktavas ir tukšas, pārdots gan siers, gan pulveris. Salīdzinot ar to, kā jutāmies 2008. gada nogalē un pērnā gada sākumā, mani šobrīd ir vairāk optimisma, ir stabilitātes sajūta. Globālā krīze, kas vistiešāk skāra eksportētājus, manuprāt, ir jau aiz muguras. 2010. gadā visās produktu grupās būs jākāpina ražošanas apjomi. Nogaidošas un mazaktīvas politikas vietā šogad attiecībā pret piena iepirkumu būsim agresīvāki. Tas nozīmē — mēģināsim iepirkt visu pienu, ko vien iespējams. Jaunajā ražotnē pērnā gada laikā novērtīti visi trūkumi, darbs notiek bez aizķeršanās — visas līnijas un iekārtas ir pilnīgā tehnoloģiskā kārtībā.

2009. gadā uzņēmums iepircis aptuveni 90 000 tonnu piena, kas ir, piemēram, desmit reizes vairāk nekā 1995. gadā. Taču mūsu uzņēmuma iespējas ir vismaz divreiz lielākas — optimālais piena daudzums, ko varam pārstrādāt, ir no 150 līdz 200 tūkstošiem tonnu piena gadā.»

Valdībai būs jāmaina nostāja

Masu saziņas līdzekļos bieži tiek runāts, ka Latvijā ganāmpulki tiek likvidēti, ka piena ieguve samazinās un samazināsies arī turpmāk.

«Piena uzņēmumiem kļūst mazāk, jo tas lielos apjomos nepārstrādātā veidā joprojām tiek izvests uz Lietuvu. Arī jaunajam zemkopības ministram Jānim Dūklavam nav izdevies mainīt tendences. Joprojām saglabāts nacionālais atbalsts kooperatīviem, kas nodarbojas ar izejvielas izvešanu.

Spriestot pēc situācijas valsts budžetā, kad naudas kļūst arvien mazāk, domāju, nebūs ilgi jāgaida, kad mūsu valdības vīriem nāksies pārdomāt un atbalstīt izejvielas pārstrādi valsts iekšienē, kas ģen-

erē ne tikai nodokļus, bet rada jaunas darba vietas. Pretējā gadījumā prognozes Latvijai var būt katastrofālas. Domāju, ka bezdarbā līmenis šogad pārsniegs 20 procentus. Šādos apstākļos valsts ekonomika vairs nevar funkcionēt, jo nespēj *pavilkt* sociālo sfēru. Nesen pieņemtie grozījumi likumos, kas nosaka griešus bezdarbnieka pabalstam un citām sociālajām garantijām, liecina par to, ka valdība praktiski rikojas ļoti tuvredzīgi, ierobežojot uzņēmējdarbību un atņemot cilvēkiem vēlmi maksāt nodokļus.»

Piena iepirkuma cenas zaudē dramatismu

Pēc iepriekšējā gada piena iepirkuma cenu kāpuma, 2009. gadā notikušais daudz zemniekus šokēja. Cenu kritums bija ļoti straujš, zemnieki sāka pārdomāt, vai vispār ir jēga nodarboties ar piena lopkopību.

«Gada pirmajā pusē iepirkuma cenas patiešām samazinājās. Vasarā bija zināms miera periods, bet kopš septembra jūtama tendence iepirkuma cenai palielināties. Uzskatu, ka akciju sabiedrībā «Preiļu siers» iepirkuma cena ir pietiekami augsta — par dekādē nodotām 15 tonnām piena zemnieks saņem 17,5 santimus par litru (bez PVN). Straujais cenas kāpums saistīts ar to, ka oktobra beigās un novembrī tika novērots cenu lēciens eksporta tirgos pasaulē. Šobrīd gan eksporta cenās atkal jūtama lejupslīde, tāpēc 2010. gadā piena iepirkuma cenu līmenis noteikti tiks koriģēts, taču man ir dziļa pārliecība, ka tās nekad vairs nebūs tik zemas (desmit santimi par litru lielajiem ražotājiem) kā 2009. gada vasarā. Jā, tādas bija krīzes cenas, kas bija adekvātas situācijai pasaules tirgos. Nesen biju Vācijā, tur 2009. gada desmit mēnešu vidējā piena iepirkuma cena bija 23 – 24 eiro centi. Nav jābūt dziļam matemātiķim, lai aprēķinātu, cik santimi tas ir.» (16 – 17 santimi, red.)

Mazos ražotājus neatgrūdis

Neskatoties uz to, ka uzņēmumam vienkāršāk, ērtāk un izdevīgāk ir strādāt ar lielajiem piena ražotājiem, joprojām ievērojams daudzums izejvielas tiek iepirkts no mazajiem saimniecībām. Vai šogad mazie nepalikīs *aiz borta*?

«Atšķirībā no citiem piena pārstrādes kombinātiem mēs neesam atteikušies no mazajiem klientiem, lai gan maksa par pienu ir krietni zemāka, jo vēl jāpierēkina laboratoriskie izmeklējumi katru dekādi, kā arī ievērojamās transporta izmaksas uzņēmumam. Latgales reģionā, kur darbojas «Preiļu siers», no mazajiem zemniekiem neesam atteikušies. Arī tagad, ziemā, kad viņi ir gan skaitliski mazāk, gan arī mazāks piena apjoms tiek iepirkts. Tajā pašā laikā vasarā mazie piegādātāji dod ievērojamu piena apjomu.

Joprojām dzīva ir pirms pāris gadiem radusies ideja par pašiem savu lielu govju fermu. Vairākas reizes esmu runājis par šo jautājumu ar zemkopības ministru. Valstī taču pieejami finanšu resursi modernizācijai. Jāatgriežas pie laika, kad 2007. gadā tika izstrādāta piena nozares konkurences paaugstināšanas programma. Viens no punktiem bija tā saucamā horizontālā integrācija — ja piena ražotāji kļūst par pārstrādes īpašniekiem un otrādi, tad no valsts puses tika solīts atbalsts. Diemžēl šo ideju nobloķēja kooperatīvi, jo tādā veidā tiktu izbeigtas spekulatīvās darbības ar piena

● Akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts, vērtējot pērnā gada rezultātus un prognozējot šī gada tendences, saglabā optimismu — grūtākais laiks piena ražotājiem un pārstrādātājiem esot aiz muguras.

Foto: L.Kirillova

iepirkšanu un izvešanu. Igaunijas pieredze rāda, ka nākotnē ir lielajām fermām, kaimiņos vidējais ganāmpulka lielums ir 10 reizes lielāks nekā Latvijā. Tā notiek arī citur pasaulē. Jo ilgāk sēdēsīm pa vecam un neko nemainīsim, jo pie lielākas sasistās siles atradīsimies.

Ja gribam konkurēt globālajā tirgū, starp citu, 2013. gadā kvotu sistēmas vairs nebūs, tad ir jāsaprot, ka lielfermas tad kļūs ļoti aktuālas. «Preiļu siers» pašlaik ļoti uzmanīgi seko līdz situācijai tajās saimniecībās, kur ir problēmas attiecībā ar bankām. Pastāv iespēja, ka atsevišķas saimniecības mēs varētu pārņemt, lai restrukturizētu viņu kredītus. Sakarotojot ražošanu, piena ieguve tiktu palielināta.»

Pēc Krievijas tirgus nealkst

Pagājušā gada rudenī Latvijas pārtikas uzņēmumus apmeklēja pārstāvji no Krievijas. Preiļos viņi neieradās. Tas nozīmē, ka pašlaik uzņēmumam eksporta iespējas Krievijas tirgū ir liegtas.

«Akciju sabiedrību «Preiļu siers» šis apstāklis nav ietekmējis. Pērn ļoti būtiski paplašinājām noieta tirgu Ziemeļāfrikas valstīs, arābu pasaulē. Siera sūkulu pulveris pilnā apmērā tiek eksportēts, tā sauktais Krievijas sertifikāts mums pašlaik nav aktuāls. Paralēli visiem citiem darbiem atkārtoti esam saņēmuši HALAL sertifikātu, kas ļauj eksportēt uz arābu valstīm. Veiktas daudzas citas pārbaudes un auditi, rezultāti ir tikai iepriecinoši. Esmu pārliecināts, ka krīzes laikā esam izdarījuši visu *melno* darbu, lai turpmāk varētu strādāt.

Pie tam 2009. gadā esam realizējuši pirms gada iesāktu siltuma reģenerācijas projektu, kas ļauj būtiski samazināt gatavās produkcijas energoietilpību. Šogad vasarā, kad siera ražos abas līnijas, redzēsīm efektu. Ja iepriekš no piena spējam paņemt visu, ieskaitot tajā esošo ūdeni, tad tagad spējam izmantot arī siltumu.

Kas bija plānots, tas arī izdarīts. Jāatzīstas, nemaz necerēju, ka pasaules ekonomika atgūsies tik ātri. Pašlaik pieprasījums ir milzīgs, tāpēc uz šo gadu skatāmiem optimistiski. Latvijas situācijā produkcijas eksports dos vislielāko labumu ekonomikas

atveseļošanai. Pie tam, nevienam Latvijas piena pārstrādes uzņēmumam nav šādu, pat teorētisku, iespēju, kādas ir mums.»

Politiskā sistēma sevi izsmēlusi

Akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs J.Šņepsts ir pārliecināts, ka arī kritiskā situācijā var sasniegt mērķi, ja vien rikojas ātri un atbilstoši apstākļiem.

«Ja mums uzņēmumā par tālāko viss ir pilnīgi skaidrs, tad valstī — nekas nav skaidrs. No biznesa viedokļa Latvijā katrs nākamais lēmums ir aizvien destruktīvāks un pretējs biznesa loģikai un biznesa ābecei. Valsts nevar pārvarēt krīzi, palielinot nodokļus. Nevar paziņot, ka atbalstām eksportu, bet tajā pašā laikā turēties pie *cietā* lata. Valsts nevar pārvarēt ekonomisko krīzi, ja pirmajā plānā ir politiskās kaislības un intrigas — kurš kuru nosauks kāda dzīvniecīga vārdā un tamlidzīgi. Bezdarbā problēma netiek risināta, netiek domāts, ko ražot, kā attīstīt. Toties atplestām mutēm skatāmiem Starptautiskajam Valūtas fondam mutē un gaidām, ko tad viņi liks mums darīt. Valūtas fonds Latvijas pilsoņu dzīvi nenodzīvos, tā būs mums pašiem jānodzīvo. Tas nozīmē, ka mums pašiem jāpieņem lēmumi un pašiem jārikojas, taču, lai to visu izdarītu, jābūt kompetences līmenim un arī atbildībai. Pašlaik daudz kas politikā robežojas ar kriminālatbildību.

Izeja? Ļoti vienkārša. Šī politiskā sistēma sevi ir izsmēlusi. Jo ilgāk pie tās turēsimies, jo sliktāks būs rezultāts. Ja bizness ir karš un krīze ir kauja, tad ar pašreizējiem instrumentiem, kādi tiek izmantoti, Latvijā turpināsies valsts izzagšana. Mums nav citas iespējas, jāiet uz prezidentūru valstī.

Visvairāk mani satrauc tas, cik apātiski kļuvis politiķi. Arī tie abi kungi, deputāti, kuri Saeimā ievēlēti no bijušā Preiļu rajona, ir pilnīgi apātiski. Rainis savulaik teica — pastāvēs, kas mainīsies. Šī brīža politiķi nav gatavi mainīties, viņu moto — diena pagāja, un paldies Dievam. Ja tā rokām klēpi būtu sēdējuši mēs rūpnīcā, tagad situācija būtu savādāka. Mēs pieņemām lēmumus un atbildam par tiem. Politiski — nē.»

L.Kirillova

Piparkūku brīnumi — dāvana skolai

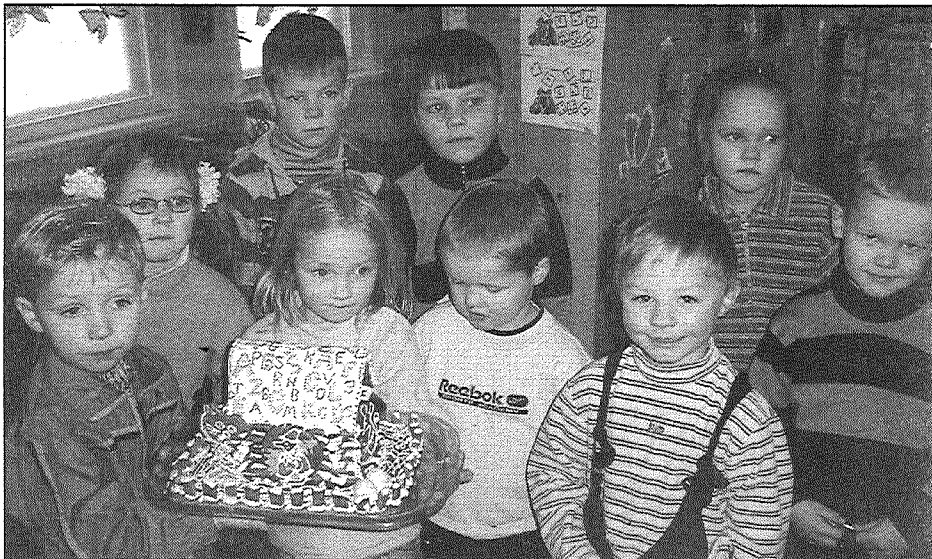

● Piparkūku cepējas Annas Konstantinovas dāvinājums Salas pamatskolai — piparkūku pilis. Par vecmāmuļas veikumu prieks arī viņas mazmeitai Simonai Rubinei.

Pagājušnedēļ pēc Ziemassvētku brīvdienām skolās atgriezās skolēni. Sācies otrais mācību gada pusgads. Patīkamu pārsteigumu pirmajā mācību dienā piedzīvoja Salas pamatskolas sākumskolas skolēni. Tā kā 6. janvāris bija Zvaigznes diena, vai pēc katoļu tradīcijām — Triju Kēniņu (Trejkungu) — diena, viņi kopīgi ar vecākiem, vecvecākiem un ticības mācības skolotāju Zitu Pastari apmeklēja Smelteru lūgšanu namu un piedalījās svētajā Mīsē. Pieniņu Romas katoļu draudzes prāvests Aigars Bernāns viņiem deva savu svētību, vēlot labas sekmes mācībās un

stipru veselību. Visi vienotās kopīgā lūgšanā. Pēc tam prāvests ieradās skolā un iesvētīja nesen atklātā internāta telpas.

Salas pamatskolu apciemoja audzēknes Simonas Rubines vecmāmiņa Anna Konstantinova, kas bērniem dāvināja pasakaini izrotātas pašceptas piparkūkas. Skolas direktore Valentīna Liniņa stāstīja, ka bērniem acis mirdzēja priekā un apbrīnā, aplūkojot greznās piparkūku mājiņas, ko pat grūti nosaukt par mājiņām — tās bija īstas divu un trīs stāvu pilsis, ar bagātīgi rotātiem logiem, durvīm, sienām. Piemēram, vienas pils jumtu klāja piparkūku sirsniņu

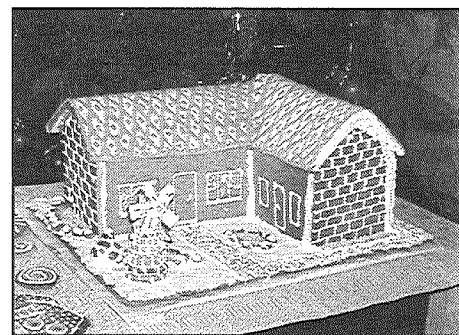

● Kā lai apēd tādu skaistumu?

rindas, bet katru no tām — balti glazūras pilieni. Vēl pārsteidzošāk bija tas, ka šīm piparkūku būvēm varēja nocelt jumtiņus, jo iekšpusē tām bija pildīta ar mazākām piparkūkām.

Anna Konstantinova ir īsta Ziemassvētku brīnumdare. Skolā nonāca arī liela kaste, pilna ar saldām, kraukšķīgām figūrām. Piparkūkas izceptas visās iespējamās formās — kā sirdis, saulītes, zvaigznes, egles, mēnessiņi, kā zaķi un vāveres, kā svētku veciņi, kamanas, rūķi, kā latvju rakstu zīmes. Garnētas ar cukura glazūru — rozīgu, zaļu, brūnganu, sārtu, baltu.

Arī pagājušajā un iepriekšējos gados Salas pamatskola saņēma līdzīgu dāvinājumu. Katru gadu piparkūku būvēm ir citāda konstrukcija. Skolas direktore Valentīna Liniņa atceras, ka pērn visi bijuši sajūsmā par piparkūku māju Salas pamatsko-

● Skolas mēdz iemūžināt fotogrāfijās, gleznās, kokgriezumos, gravīrās. Bet Salas pamatskola ir skatīta arī cepšanas piparkūkas veidošanā.

las formā. Ar visu akmeņu krāvēju priekšplānā...

Savukārt pirmsskolas grupiņas bērni priecājās par mājiņu, kuras sienas un jumtu rotāja alfabēta burti.

Dambretes sezona rit veiksmīgi

Jau vairākus gadus ar labiem panākumiem Preiļu novada bērnu un jauniešu centrā darbojas dambretes pulciņš skolotājas Dzintras Šmukstes vadībā. Labus rezultātus jaunie spēlētāji guvuši arī šī gada sacensībās. Piedaloties Preiļu 1. pamatskolas 64 lauciņu individuālajās dambretes sacensībās, 2. klašu grupā 1. – 2. vietu izcīnīja Rainers Džeriņš un Ulvis Znotiņš, bet no meitenēm — Ilze Bortule.

4. – 6. klašu grupā par uzvarētāju kļuva Arnis Matvejevs, bet otro vietu ieguva Raimonds Rubins. No meitenēm pirmo vietu izcīnīja Lauma Tumašova (pagā-

jušā gada republikas čempione), otro vietu ieguva Renāte Kozule, trešo — Ilva Valdona.

Spēcīgākie dambretisti ieguva tiesības piedalīties Preiļu, Līvānu, Riebiņu, Vārkavas un Aglonas novadu komandu sacensībās 64 lauciņu dambretē. BJC dambretisti piedalījās visjaunākajā un jaunākajā vecuma grupā. Pašu jaunāko BJC spēlētāju komanda: Rainers Džeriņš, Ulvis Znotiņš, Nauris Zeiliņš un Ilze Borbale astoņu komandu konkurencē ieguva bronzas medaļas. Arī jaunākā grupa ieguva trešo vietu, tikai par vienu punktu atpaliekot no Rožupes pamatskolas dambretistiem. Jaunākajā komanda spēlēja Renārs Vanags (kurš uzvarēja visās partijās), Lauma Tumašova, Valters

Reinis un Arnis Matvejevs.

BJC audzēkņiem priekšā nopietna spēju pārbaude — Latgales reģiona skolēnu sporta spēļu sacensības dambretē 15. janvārī.

Šajā mācību gadā Preiļu novada bērnu un jauniešu centra dambretes pulciņu apmeklēja 25 audzēkņi, kas ikdienā mācās Preiļu 1. pamatskolā. Astoņiem otrklasniekiem un pieciem trešklasniekiem rit pirmais apmācību gads, deviņiem četklasniekiem — trešais un trijiem 6. klases skolēniem — ceturtais apmācību gads. Pulciņa skolotāja Dzintra Šmukste atzīst, ka vienīgā problēma ir mazais skaits meiteņu. Ar dambreti aizrāvušās tikai sešas meitenes, un reizēm tas apgrūtina komandu nokomplektēšanu sacensībām.

● Par pārnovadu sacensībās iegūtajām bronzas medaļām priecājās Preiļu bērnu un jauniešu centra dambretes pulciņa jaunākā komanda kopā ar skolotāju Dzintru Šmuksti.

Notiek zināšanu pārbaude olimpiādēs

Preiļos notikušajā bioloģijas olimpiādē vietējie skolēni uzrādījuši labas zināšanas, uz olimpiādes nākamo posmu Rīgā uzaicināti trīs skolēni: Laura Pundure no Rožupes pamatskolas 9. klases, Eliass Veigurs no Jaunsilvas pamatskolas 9. klases un Jolanta Lazdāne no Vārkavas vidusskolas 11. klases.

Kā informēja Preiļu novada izglītības pārvaldes skolu metodiskā darba speciāliste Valentīna Karpušenko, līdz šim bioloģijas olimpiādes otrā kārtā Latvijas labākajiem bioloģiem risinājās trīs dienas, taču šogad tā notiks vairs tikai divas dienas 26. un 27. janvārī.

Valentīna Karpušenko stāstīja, ka jau notikušas trīs olimpiādes: bioloģijā (9. – 12.

klasēm), angļu un vācu valodā vidusskolām.

Līdz 11. janvārim bija jāiesniedz arī darbi vides projektu olimpiādei. 15. janvārī notiks olimpiāde biznesa ekonomiskajos pamatos 10. – 12. klašu skolēniem, 18. janvārī — latviešu valodā 7. – 8. klasēm skolās, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmu. 20. janvārī ielānota mājturības olimpiāde, kas šogad notiks divās daļās. Meitenēm olimpiāde notiks Līvānu 1. vidusskolā bijušās mājturības skolotāju metodiskās apvienības vadītājas Maijas Kulakovas vadībā, bet zēniem — Preiļu 1. pamatskolā pie bijušā apvienības vadītāja Ulda Čerpakovska.

Janvārī paredzētas olimpiādes arī kultūrloģijā, latviešu valodā un literatūrā 11., 12. klasēm, ķīmijā un fizikā 9. – 12. klasēm, latviešu valodā un literatūrā 8. – 9. klasēm.

Uz olimpiādēm atbilstoši iepriekšējai kārtībai tiek aicinātas bijušā Preiļu rajona teritorijā esošās skolas, kā arī «jaunpienācējas» — Aglonas novadā ietulpstošo pagastu skolas. Tās gan savus skolēnus uz olimpiādēm Preiļos nav sūtījušas.

Šajā mācību gadā notikušo olimpiāžu rīkošanu pagaidām neesot finansējis neviens, viss notiekot uz pašu entuziasma pamata. Arī darba materiāli ar uzdevumiem tiekot nokopēti izglītības pārvaldē priekš visiem dalībniekiem. Papīrs nopirkts vēl par rajona budžeta līdzekļiem pērn. Olimpiāžu komisijās cenšamies iesaistīt tos pedagogus, kas darbojas Eiropas struktūrfondu projektos un saņem finansējumu, stāstīja Valentīna Karpušenko. Komisijas locekļiem laiks jātērē gan olimpiādes laikā, gan arī pēc tam, — darbus iz-

skatot un novērtējot. Protams, kādam jāsedz arī komisijas locekļa ceļa izdevumi — skolai vai pašvaldībai.

Otrā posma olimpiādes, kas iepriekš tika sauktas par rajona olimpiādēm, jo tajās piedalījās rajona skolu zinošākie skolēni, tagad palikušas bez nosaukuma. Valentīna Karpušenko teica, ka sarunvalodā tās dēvē vienkārši dēvē par «Preiļu olimpiādēm». Pirmais olimpiāžu posms notiek skolās, otrais — rajona teritorijā, trešais — Rīgā. Esam saņēmuši vēstuli no Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centra, kurā pausta vēlme, kā novadiem vajadzētu strādāt izglītības aktivitāšu organizēšanā — kopīgi Preiļu, Līvānu, Aglonas, Vārkavas un Riebiņu novadiem, stāstīja Valentīna Karpušenko, kas arī uzņemsies šo aktivitāšu koordinēšanu.

Stājušies spēkā jauni makšķerēšanas noteikumi

Pirms Ziemsvētkiem valdībā apstiprināti un šī gada 1. janvārī stājušies spēkā Ministru kabineta noteikumi nr. 1498 «Makšķerēšanas noteikumi». Tie nosaka kārtību, kādā fiziskās personas Latvijas Republikas ūdeņos var nodarboties ar amatierzveju — makšķerēšanu un zemūdens medībām, zivju, vēžu un citu ūdens bezmugurkaulnieku ieguvi. Līdz ar to spēku zaudējuši iepriekšējie noteikumi, kuri bija spēkā no 2006. gada janvāra.

Noteikumi paredz, ka Latvijas ūdeņos makšķerēt ir tiesības fiziskām personām, kurām makšķerēšanas laikā ir klāt derīga makšķerēšanas karte, kurā norādīts makšķernieka vārds, uzvārds, personas kods, kā arī personu apliecinošs dokuments. Vietās, kur noteikta licencētā makšķerēšana, papildus makšķerēšanas kartei nepieciešama arī licence.

Personām vecumā līdz 16 gadiem un personām, kuras vecākas par 65 gadiem, kā arī invalīdiem atļauts makšķerēt bez makšķerēšanas kartes, bet līdz jābūt personu apliecinošam dokumentam un invaliditātes apliecībai.

Noteikumi paredz arī to, ka makšķerniekam ir tiesības bez maksas izmantot dabisko tauvas joslū: gar jūras piekrasti — 20 metru, gar privāto ūdeņu krastiem — četru metru, gar pārējo ūdeņu krastiem — 10 metru posmā.

Noteikumu otrā nodaļa nosaka, kādi makšķerēšanas, zemūdens medību un vēžošanas rīki izmantojami. Īpaša vērība pievērsta prasībām, kādas ievērojamas, lietojot zemūdens rīkus, piemēram, nepieciešamība zemūdens medniekam piestiprināt košas krāsas boju, kas norāda atrašanās vietu ūdenī. Tāpat aizliegts atrasties ar pielādētu harpūnšauteni krastā vai ūdenī tuvāk par 20 metriem no krasta līnijas publiskās atpūtas vietās utt. Jāatceras, ka zemūdens medību rīku izmantošana nav atļauta bērniem vecumā līdz 16 gadiem bez vecāku vai pieaugušo uzraudzības.

Atsevišķā nodaļā izklāstīts atļautais loma lielums un pieļaujama zivju un vēžu garums. Noteikts, ka lomā atļauts paturēt tikai zivis un vēzus, kas atbilst pieļaujamajam garumam: lasi — sākot no 60 centimetriem, lidaku, samu un taimiņu — sākot no 50 centimetriem, meža vimbu un zandartu — sākot no 45 centimetriem, zuti — sākot no 40 centimetriem, strauta foreli — sākot no 30 līdz 40 centimetriem, bet šaurspīņu un platspīņu vēzus — sākot no 10 centimetriem.

Tāpat noteikti vispārējie makšķerēšanas aizliegumi. Latgales reģiona ūdeņos būtiskākie aizliegumi attiecas uz lidakām, kuras nedrīkst ķert no 1. marta līdz 30. aprīlim, zandartus — no 16. aprīļa līdz 31. maijam, meža vimbas — no 1. marta līdz 15. maijam.

No 1. marta līdz 30. aprīlim aizliegta jebkura veida makšķerēšana no laivām un citiem peldošiem transportlīdzekļiem.

Jaunajos noteikumos paplašināts to upju saraksts, kur noteikti makšķerēšanas aizliegumi visu gadu vai arī atsevišķos laika posmos, piemēram, nārsta laikā. Latgales reģionā šādi aizliegumi vairāk attiecas uz Lubāna ezeru un Rēzeknes upi.

Makšķerniekiem jāatceras, ka viņu pienākums ir nosūtīt valsts zinātniskajam institūtam «Pārtikas drošības dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts» (Rīgā, Daugavgrīvas iela 8) zivju piestiprināto numurēto zīmī, ja lomā ir iegūta pētījumu nolūkos iezīmēta zivs.

Pamattaksē piedzenamās naudas summas aprēķināšanai par zaudējumu, kādu fiziskās personas nodarījušas, nelikumīgi iegūstot zivis, vēzus un citus ūdens bezmugurkaulniekus Latvijas Republikas ūdeņos

Alata, lasis, sams, siga, strauta forele, taimiņš, zutis — 100 latī par vienu zivi;

Zandarts, repsis, salate — 25 latī par zivi;

Ālants, lidaka, vimba — 20 latī par zivi;

Karpa, līnis, nēģis, platspīņu vēzis, šaurspīņu vēzis, sapals, vēdzele — 5 latī par zivi;

Akmeņplekste, menca — 10 latī par vienu kilogramu;

Asaris, plekste — 5 latī par vienu kilogramu;

Bretiliņa, reņģe, salaka — 0,5 latī par vienu kilogramu;

Citu sugu zivis — 1 lats par vienu kilogramu;

Trīsuļodu kāpuri, sānpeldes — 20 latī par 100 gramiem;

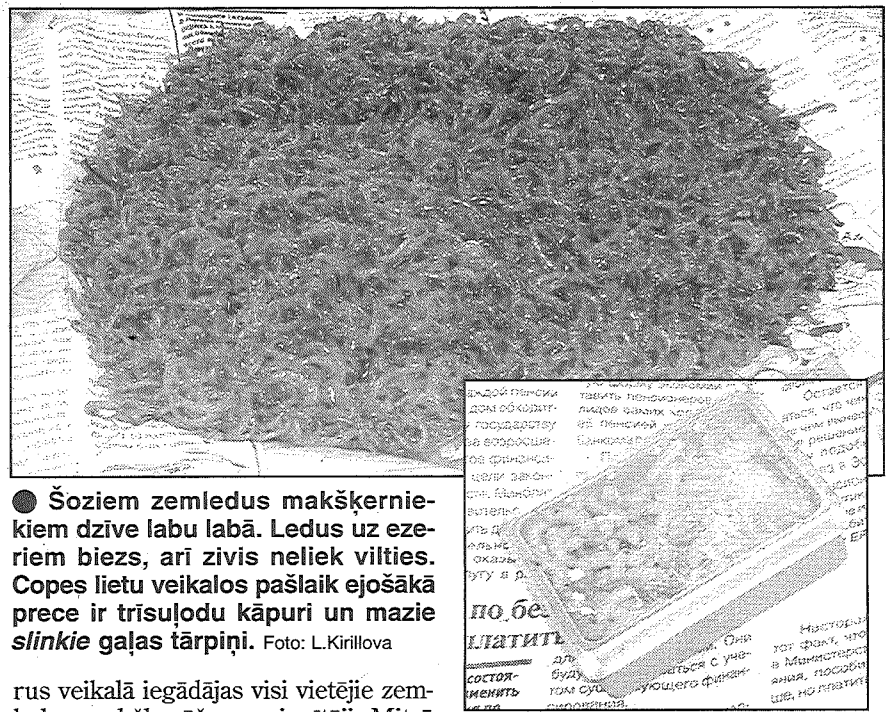
Zivju ikri — 100 latī par 100 gramiem.

«Ienāc, parunāsim par copei»

Šāds aicinājums redzams Preiļos pie veikala «Viss copei». Taču vasaras un zemledus makšķerēšanas entuziastiem tāpat ir skaidri zināms, ka te var ne tikai iegādāties savam vaļaspriekam nepieciešamās lietas, bet arī satikties ar tādiem pašiem badapātagas cilātājiem un pārrunāt, kur un kādas zivis labāk ķeras.

Veikala pārdevēja Agita Veinberga atzīst, ka pircēji ir apmierināti — beidzot esot kārtīga ziema, ar salu, sniegu un kārtīgu ledus segu uz ūdeņiem. Viņa gan teic, ka par rīkotām zemledus makšķerēšanas sacensībām pagaidām neesot dzirdējusi, tomēr lielāko daļu bļīkotāju tas nemaz neuztraucot, viņiem svarīgs pats process, nevis tas, kam izdosies tikt pie lielāka loma. Protams, sacensības dod savu devu adrenalīna, taču īsti makšķerēšanas entuziasti to rod paši, bļīkotojot ne tikai apkārtnes un Latgales reģiona ezeros, bet dodoties arī tālākos braucienos ārpus Latvijas.

Šobrīd pieprasītākās preces ir tās, kas nodrošina zemledus makšķerēšanā, — sākot ar ēsmām, piederumiem un beidzot ar zeķēm, speciāliem apaviem (galvenais, lai kājas siltumā) un siltiem tērpiem. Vieniem interesē tā sauktās mormiņas, šķērsbļīktas, citi vēlas iegādāties ēsmas trīsuļodu kāpurus vai gaļas tārpiņus, ko zinātāji pazīst kā *motīļus* un *oparišus*. Agita savā makšķernieku lietu veikala pārdevējas vairākus gadus ilgajā praksē iepazīsusi pircēju prasības un zina stāstīt, ka katram makšķerniekam esot savi knifīņi. Tāpat arī piedāvātā ēsmas atšķiras, piemēram, gaļas tārpiņi vasarā esot krīetnī treknāki, bet ziemā mazāki un krāsaini. Ejošākā prece ziemā, bez šaubām, ir trīsuļodu kāpuri, ku-

● Šoziem zemledus makšķerniekiem dzīve labu labā. Ledus uz ezeriem biezs, arī zivis neliek vilties. Copes lietu veikalos pašlaik ejošākā prece ir trīsuļodu kāpuri un mazie slinkie gaļas tārpiņi. Foto: L.Kirilova

rus veikalā iegādājas visi vietējie zemledus makšķerēšanas cienītāji. Mitrā avīzē ietīti, vēl celofāna maisiņš virsū un ledusskapī — tā dzīvīgie tārpiņi labi uzglabājas aptuveni nedēļu. Esot arī cits variants — uzglabāt ēsmu ūdenī stikla burciņā, vienīgi ūdens gan ik dienu jānomaina.

Vasarā makšķernieki labprāt iegādājas sliekas — tā sauktās mēslu sliekas, dārza sliekas un naktssliekas. Vēl labi pārķert arī dažādas pastas, speciālu ēsmu karpām un tā tālāk.

Visai bieži makšķernieki tūjājot pēc makšķerēšanas kartēm. Taču tās veikalā nopirkt nevar, pēc kartēm jāiet uz pastu. Agita teic, ka, viņasprāt, makšķernieki esot ļoti likumpaklausīgi un nevēloties radīt sev problēmas, jo iepazīnušies ar noteikumiem un zina, ka par

makšķerēšanu bez derīgas kartes draud sods.

«Nav tiesa, ka aktīvākie makšķernieki ir tikai un vienīgi vīrieši,» saka Agita. «Bieži veikalā apmeklē arī sievietes. Laikam jau copēšana ir sava veida vīruss, ja reiz ar to *sasīrgst*, tad vaļā tikt grūti. Tiesa, dāmām labāk patīk makšķerēšana vasarā.» Arī Agita atzīst, ka pati labprāt pamēģinot makšķeri, bet vasarā un no laivas.

Makšķernieki — runātīga tauta, katram no viņiem savi stāsti krājumā. Ja vienā reizē veikalā sagadoties vairāki copmaņi, tad varot dzirdēt visai interesantus stāstus. Cik no tiem patiesības, cik lielā mērā, grūti spriest, bet klausīties interesanti.

Latvijas ūdeņu bieds — rotans

Pēdējo desmit gadu laikā mūsu ūdeņos nez kādā veidā ievazātā zivju suga — ROTANS (latīniski *Percottus glehni Dub.*) — nelielākas ūdens krātuves pārvērs par sev vien vēlamu «spēļu lauciņu», bet pārējo dzīvo radību iznīcina.

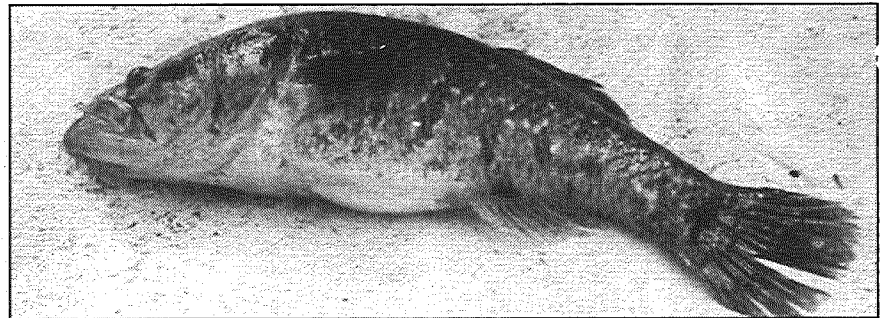
Viņu mēdz dēvēt par visu ūdeņu biedu, jo, kur šī zivs sāk populāciju, tur atkarībā no ūdens tilpes lieluma izzūd viss dzīvāis, ieskaitot gliemežus, dēles, vardes, bet pirmām kārtām zivis. Turklāt maksimāli ātri. Zvejnieki teic, ka 300 gramus smagas šīs sugas zivis Latvijā neesot nekāds retums.

Ikru un mazuļu kārumnieks

Galvenokārt rotans iznīcina citu zivju iznērsto ikrus un tūkko izšķīlušos mazuļus. Notiesāts tiek viss, ko vien var dabūt asi zobainajā un lielajā mutē (pretēji savam pazajam izmēram). Pastāv uzskats, ka šī zivs ir ievazāta ar makšķernieku palīdzību, bet pārsvarā tā dzīvo Tālajos Austrumos. Visticamāk, šo *melno* darbu paveikuši gājputni, pie kuru spārniem, kājām vai pleznām pielipuši zivju ikri. Taču tas lai paliek dabas pētīnieku un biologu ziņā, jo galvenais ir kas cits — pacensties mūsu ūdeņos neieļaut šo zivi fiziski (ar makšķernieku starpniecību). Ja tas notiktu, iespējams, nākamajām paaudzēm rastos lielas problēmas.

Dzīvīgs, bet gaļa garda

Līdztekus alkatīgajai rījībai rotanam ir vēl kāda izcila īpašība — izdzīvošanas spējas. Zināmi vairāki interesanti fakti. Piemēram, pazīstamais dabas draugs Māris Olte savulaik vienu tādu noķēris un ievietoja ledusskapī, kur noturējās

četras diennaktis. Jebkura zivs pēc šāda laika un tādā vidē būtu sen gājusi bojā, bet rotans, palaišs ūdens vannā, pēc neilga brīža sācis brīvi plūncāties.

Pirmie ar šo zivi Latvijā sastapās Latgales makšķernieki, kas zina stāstīt vēl interesantākas lietas. Kāds saimnieks, kam pieder neliels piemājas dīķis, vienā no copes reizēm noķēris rotanu. Pēc zivju ievākšanas sapratis, ka pārējām zivju sugām lemta iznīcība, tādēļ, lai tiktu vaļā no nevēlamā viesā, nolēmis dīķi nosusināt līdz pēdējai pilītei, bet spuraines pārdot, jo vismaz tiks kāds labums.

Tā arī izdarīts, un dīķis stāvējis sauss nepilnus trīs mēnešus. Protams, neviens neiedomājās par itin biezo dūņu slāni, kas sedza ūdenstilpes dibenu. Atkal ielāzot ūdeni un sapņojot par karpu un citu zivju mazuļiem, saimnieks pamanijs dīķi divaini daudz kustību, kas atgādāja ko līdzīgu zivim. Vīrs paņēma makšķeri, uzsprauda uz āķa slieku, un jau pirmajā minūtē rotans bija galā!

Šai zivij ir izcila izturība pret skābekļa trūkumu. Pienākot ziemai, ūdenskrātuve var aizsāļt līdz dibenam, un visas zivis praktiski aizies bojā, bet ne rotans. Lai cik bēdīgs ir šis stāsts, tomēr rotanam ir arī kāda pozitīva iezīme. Tam ir balta un garša ziņa ļoti patīkama gaļa.

Ir daudz makšķernieku, kuri ziemā uz vairākām dienām speciāli brauc uz Ludzas rajona bijušajiem kolhozu dīķiem, kur rotanu ir vairāk nekā odu klusā pievakarē purvāja malā.

Zobu rindas kā asas žiletēs

Arī Ogres rajonā zināmi dīķi, kuros pilns ar minētajām spurainēm, bet no citām zivīm sen vairs ne vēsts. Un vēl kāds jaunums. Rotans iekļauts arī rekordzivju skaitā un ņemts uzskaitē kā Latvijas pamatzivs. Līdz šim reģistrētais rekords bijis 0,3 kilogrami, taču kādā Ikšķiles puses dīķī izvilktā 27 centimetrus garā rotana svars bijis pat 371 grams. Balvu pusē pieveikts vēl maktēnāks eksemplārs, kas nofiksēts kā 390 gramus smags.

Makšķernieki neiesaka bāzt pirkstu rotana mutē, lai izvilkto āķi, jo zobu rindas kā augšā, tā apakšā pielīdzināmas asām žiletēm.

Ja domājat doties šīs zivs «medībās», rēķinieties, ka pārsvarā tās uzturas stipri dūņainās un zālainās vietās. Labi ņem uz parasto slieku, un tām ir pilnīgi vienlīga — rīts, pusdienlaiks vai vakars.

Izmantoti preses materiāli

Lappusi sagatavoja L.Kirilova

BALVOS

Viļakā atdzīvina vakarēšanas tradīcijas

Vakarēšana — mūsu tautas bagātība. Mūsu nemateriālais kultūras mantojums. Viļakas kultūras namā to cenšas saglabāt, rīkojot vakarēšanai veltītu pasākumu «Klusi, klusi ratiņš dūc...». Kas tas ir — vakarēšana? Meklēju senču kalendārus un lasīju, lasīju, līdz sapratu, ka gribu to redzēt dzīvajā, tāpēc devos uz Viļaku, saka balveniete Vineta Zeltkalne.

Etnogrāfiskā ansambļa «Abrenīte» vadītāja Albina Veina stāsta, ka Viļakas pusē cenšas atdzīvīt visas senās tradīcijas, jo, laikam ejot, tās aizmirstas un pazūd. «Tradīciju mācīšanas un atdzīvīšanas pērn rīkojam Pelnu dienā. Nolēmām, ka, pirmo Adventi gaidot, jāsārkā vakarēšana, lai uz nākamo lustīgo tikšanos kopā sanāktu Ziemassvētkos,» saka Albina Veina. Mūsdienīgajā kultūras namā vakarēšanas dalībnieki, Viļakas novada kolektīvi — folkloras kopa «Atzele», etnogrāfiskais ansamblis «Abrenīte» un krievu ansamblis «Sudaruški» — ar savu rosišanos uzbūra senlatviešu namiņu, kur visi sanāca kopā, lai pavadītu garos un tumšos ziemas vakarus. Viļakas kultūras nama kultūras darbiniece Silvija Kupriša pastāstīja, ka pasākuma dalībniekiem bija uzdots mājas darbs — sagatavot stāstījumu par to, kā vakarēšana notikusi viņu mammu, vecmammu dzīves laikā, sagatavot arī vienu rotaļu un nelielu cianastu. Pasākums noritēja brīvā atmosfērā, brīvi improvizējot vakarēšanas tradīcijas. «Esam sanākuši kopā, lai atcerētos, ko tumšajos rudenis un ziemas vakaros darīja mū-

su mātes, vecmātes. Vakarēšana notika pie kāda cilvēka mājās, kad sanāca tuvāki un tālāki kaimiņi, lai kopā darītu kādu darbu. Vakarējot gan papļāpāja, gan padziedāja, gan visādus brīnumus viens otram pastāstīja. Caur darbu iepazīnās arī jaunieši. Vakarēšanas laikā puīši varēja lūkot, cik meitas čaklas, un meitas vērot, cik čakli puīši. Vecās sievietes neuzkrietoši uzmanīja jauniešu cerēšanas, ar joku un humoru sasēdināja viņus blakām, vai tieši otrādi — šķīra, lai sēž viens no otra tālak. Vakarēšana notika, vēlākais, līdz desmitiem vakarā, tad visi devās mājup. Vakarēšanas nenotika līdz pusnaktij vai agrai rīta stundai, kā tagad pieņemts jauniešu pasākumos,» stāsta Albina Veina.

Etnogrāfiskais ansamblis «Abrenīte» vakarēšanas tradīcijā uzsvēra darba tikumu. Vakarēšanā katrs darīja savu darbiņu — sievietas un meitas adīja, tamborēja, vērpja dziju, satina to kamolos, vīri un puīši pina vizes, taisīja lūkus, struļus, greba. Albina Veina uzsvēra, ka darba tikums ir jāieaudzina ģimenē, un cilvēka tikums ir arī dziedāšana, jo ar dziesmu darbs veicas labāk.

Folkloras kopa «Atzele» vadītāja Anna Annuškāne pastāstīja, ka ļoti daudz rotaļu, arī nerātņu rotaļu, ir bijis jauniem puīšiem un jaunām meitām. Vakarēšana jauniem cilvēkiem bija kā satikšanās iespēja. Jautri un lustīgi vakarēšanas pavadīja oktobrī, novembrī, janvārī, februārī. Vakarēšana bijusi klusāka Adventes un gavēņa laikā. Visgrūtāko uzdevumu folkloras kopa «Atzele» visiem klātesošajiem sagādāja, liekot minēt miklas. Bija ļoti grūti

● Vakarēšanas laikā folkloras kopa «Atzele» dalībnieces rādīja, kā pareizi jācērp aita.

iztēloties, ko gan tādu, miklu uzdodami, iedomājušies mūsu senči. Pēc grūtās miklu minēšanas Anna Annuškāne visus pacienāja ar alu, jo vakarēšanas laikā tēvi cienājuši meitas un puīšus ar pašdarinātu alu. Vijolniece Ilona Bukša pavadīja folkloras kopa dziedātās dziesmas, un Valentīna Bratuškina parādīja, kā no vilnas kodaļas savērpj dzijas pavedienu.

Ansamblis «Sudaruški» pastāstīja, ka pēc grūtiem lauku darbiem visi ar prieku sanāca uz «večerinku» un ņēma līdzī to, ko pašiem vislabāk patika darīt. Laba stāstītāja, dzejoļu teicēja, častušķu dziedātāja un ukraiņu dziesmu teicēja ir ukrainiete Jekaterina Jefimova, kas garu dzejoli noskaitīja arī vakarēšanas laikā.

«Večerinku» neatņemama sa-

stāvdaļa bijusi arī cienāšana ar pašgatavotiem ēdieniem: pašceppta maizīte, speķa un kāpostu pirādziņi, pupas, cūku pupas. Viss, ko ciemiņi vakarēšanā baudīja ar apbrīnu, ēdot pašcepto maizi, kaņepju sviestu, cūku pupas, grauzdētas ķiploksmaizītes, senlatviešiem bija ierasts ikdienas ēdiens. «Viļakas novada Viļakas pilsētas ansambļos darbojas unikālas sievietas. Ar viņu vecumam neatbilstošu žirgtumu, atraktivismu, neskatoties uz visiem krīzes laikiem. Šie trīs kolektīvi ir visaktīvākie no Viļakas pilsētas kolektīviem, grib piedalīties pasākumos, paši rīko pasākumus, paši raksta scenārijus, vienmēr līdzīgs garastāvoklis un pilns «groziņš». Viņas izdomā vienreizējus un neatkārtojamus priekšnesumus. Dzīvo-

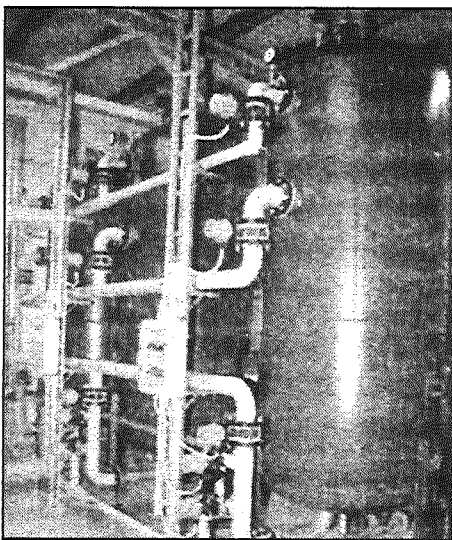
jot pierobežā, izmantojam kultūru daudzveidīgumu. Krievu ansamblis «Sudaruški» ir populārs visā bijušā Balvu rajona teritorijā. Ansamblis aicina uz koncertiem, pensionāru vakariem. Viņām ir sagatavotas koncertprogrammas gan ar dziedāšanu, gan izrāžu spēlšanu un krievu pasaku uzvedumiem. Folkloras kopa «Atzele» ir ieguvusi jaunu skanējumu, jo ansambla rindas ir papildinājušas jaunas dziedātājas. Man ir liels prieks, ka, neskatoties uz vecuma starpību dalībnieču vidū — no 40 līdz pat 83 gadiem, — viņām patīk sanākt kopā, dziedāt kopā, svinēt kopā svētkus, tad aizmirstas savas problēmas,» saka Viļakas kultūras nama vadītāja Akvilina Jevstignejeva.

«Vaduguns»

KRĀSLAVA

Tīrs ūdens jebkurā laikā

Dagdā svinīgi nodots ekspluatācijā projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» trešais objekts — dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas. Tādējādi pilnībā realizēta vēl 2008. gada 28. martā parakstītā vienošanās par dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu būvi starp SIA «Dagdas komunālā saimniecība» un līgumsabiedrību ar civiltiesisko atbildību «EKO — PRESEKO — WATER».

● Dagdā nodots ekspluatācijā projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» trešais objekts — dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas.

Ūdeni simbolizējošu zilgano lentīti pārgrieza SIA «Dagdas komunālā saimniecība» valdes loceklis Nikolajs Kartenko, SIA «Water Ser» projektu vadības daļas projektu vadītājs Aigars Popiķis un SIA «Eko Akva» valdes priekšsēdētājs Andrejs Lubovičs, klātesot simtiem cilvēkiem.

Pēc tam pasākuma dalībnieki apmeklēja objektu un iepazīnās ar tehnoloģiskajām iekārtām. Ūdeni tagad iegūst no diviem artēziskiem urbumiem pie torņa Brīvības ielā 29, izlaiž caur ūdens attīrīšanas iekārtu un ar spiedienu padod pilsētas cauruļvadu sistēmā. Vecais ūdens tornis vairs nav vajadzīgs un ir atslēgts. Projekta realizācijas gaitā divi urbumi aprīkoti ar automātiku, uzbūvēta ēka, kurā izvietota ūdens atdzelzēšanas stacija un ūdens spiediekārtas, kā arī uzbūvēti divi dzelzsbetona rezervuāri ar kopējo apjomu 500 m³. Pieci otrā pacēluma sūkņi izvietoti staci-

jas pagrabtelpā, saslēgti kaskādes veidā — pieaugot ūdens patēriņam, ieslēdzas papildus sūkņi. Turpat ir vēl divi mazāki sūkņi, kas nodrošina filtru skalošanu. Stacijas ēkā ir kompresoru zāle, automātikas un elektrosadales telpa, noliktava, operatora darba telpa, laboratorijas telpa nelieliem testiem, sanitārie mezgli, ventilācijas agregāts telpu ventilēšanai, autonomas ģeneratora laukā.

Operators ar datorsistēmas palīdzību kontrolē pilnīgi visu: datora monitorā redzams, kurš urbums strādā, kuri filtri, rezervuāri darbojas, kā strādā sūkņi, kādi traucējumi bijuši. Apskatāmas dažādas diagrammas par jebkuru laika posmu — arhivs ir milzīgs. Nodrošināti GMS tālsakari. Signāls nonāk uz operatora mobilo tālruni, kam ar īsziņu nosūta informāciju par jebkuriem traucējumiem sistēmā. No datora var veikt visu iekārtu vadību. Darbam stacijā apmācīti trīs cilvēki, bet pastāvīgi operators šeit pat nav vajadzīgs.

SIA «Eko Akva» ir tehnoloģiskais uzņēmums, kas nodarbojas ar projektēšanu, izstrādi, iekārtu piegādi, montāžas darbiem visam tehnoloģiskajam aprīkojumam, automātikai, pilnā apjomā veic iekārtu automatizāciju. Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs pastāstīja, ka īstenots kārtējais Kohēzijas fonda programmas posms vienai no pilsētām Latvijā. Dagdai tiks nodrošināts atdzelzētais ūdens, kas ir viena no šīs Eiropas investīciju programmas sastāvdaļām. Vienlaikus notiek arī saistītie procesi, proti, stacija nodrošina ūdens filtrāciju un duļķainības novēršanu. Iedzīvotājiem tas radīs papildus komforta izjūti, jo izlietnes, vannas un citas santehnikās iekārtas būs daudz tīrākas. Iedzīvotāji var būt droši arī par pašu tehnoloģiju, kurā ķīmiskālijas netiek izmantotas.

«Ūdens atdzelzēšanā tiek pielietots klasiskais aerācijas process, kas pazīstams visā pasaulē jau vairāk nekā 100 gadus.

Ar atmosfēras gaisu tiek oksidēta un nogulsnēta dzelzs un filtrēta spiedfiltrā. Filtri automātiski atskalojas, bet filtrējošie materiāli laiku pa laikam jāpapildina. Ir uzbūvēta sūkņu stacija, kas nodrošina arī filtru skalošanas procesu. Sūkņi un automātiskie vārsti tiek vadīti no atdzelzēšanas stacijas centrālā procesora, tādējādi visi procesi pilnībā automatizēti un cilvēka klātbūtne te nepieciešama regulāri, bet ne pastāvīgi,» stāstīja Andrejs Lubovičs.

SIA «Water Ser» veica visus būvdarbus, ierīkoja ārējos inženiertehniskos tīklus, komunikācijas, izveidoja pieslēgumus. Firma uzbūvēja gan ēku, gan dzelzsbetona rezervuārus, veica labiekārtošanu. Gadījumā, ja nebūs iespējama ūdens padeve no urbumiem, izbūvēto rezervuāru tilpuma pietiks, lai pilsētu apgādātu ar ūdeni divas diennaktis, vadoties pēc vidējā patēriņa, kas Dagdā ir 10 – 15 kubikmetri stundā. Dzelzsbetona rezervuāra priekšrocība ir ilgāks kalpošanas laiks salīdzinājumā ar ūdenstorni. Blakus stacijai novietots ģenerators, kas darbojas automātiskā režīmā: ja rodas problēma ar elektrības padevi, tad ieslēgsies autonomais ģenerators, kas stacijas darbu spēj nodrošināt 12 stundas.

Kohēzijas fonda ūdens infrastruktūras uzlabošanas programma tuvojas noslēgumam, tāpēc pat grūti saskaitīt, cik līdzīgu objektu ir Latvijā. Dagda ir viens no pēdējiem šāda tilpuma un apjoma objektiem valstī.

«Ezerzeme»

Pērn Latvijā iznīcināti tūkstošiem sprādzienbīstamu priekšmetu

2009. gadā Zemessardzes 54. Inženiertehniskā bataljona Nesprāgušās municijas neitralizēšanas (NMN) rotas karavīri iznīcinājuši 6097 sprādzienbīstamus priekšmetus, «Novadnieku» informē 3. Zemessardzes novada štāba Civilmilitārās sadarbības speciāliste Kristiāna Štrāle.

Statistika liecina, ka pēdējo gadu laikā atrasto sprādzienbīstamo priekšmetu skaits saglabājas liels. Tā 2008. gadā NMN rotas karavīri neitralizējuši 7973 sprādzienbīstamus priekšmetus, bet 2007. gadā — 4539.

Pērn visbiežāk atrasti un neitralizēti artilērijas ierīši — 3318 vienības. Iznīcinātas arī 1785 minētāja minas, 596 pretkājnieku granātas, 195 aviācijas bumbas, 77 pretkājnieku minas, 63 prettanku minas, 27 prettanku granātas, 34 raķetes un trīs kasešu municijas vienības. Tāpat gada laikā neitralizētas arī 17 648 strēlnieku municijas vienības, kas kopējai statistikai netiek pieskaitītas.

Iedzīvotāju ievērbai

Zemessardzes speciāliste atgādina, ka iedzīvotājiem, īpaši tajās vietās, kur Otrā pasaules kara laikā notika kaujas, jābūt ļoti uzmanīgiem, jo zeme joprojām glabā ļoti bīstamo kara laika mantojumu. Bīstami var būt meža darbi, piemēram, koku iz-

vešana, ugunsкура kurināšana mežos, kur notikušas kaujas. Tas pats attiecas arī uz zemes apstrādi, būvniecības darbiem un citiem gadījumiem, kad ir iespējama fiziska iedarbība attiecībā pret sprādzienbīstamu priekšmetu.

Tāpēc Nacionālie bruņotie spēki (NBS) lūdz iedzīvotājus būt uzmanīgiem un atrastos sprādzienbīstamos priekšmetus neaiztikt un nekādā gadījumā nepārviest. Vieta, kurā minētie priekšmeti atrasti, iespēju robežās jānožogoj un jāiežimē, bet par atrastajiem sprādzienbīstamajiem priekšmetiem jāpaziņo tuvākajai policijas nodaļai vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa telefonu 112. Pēc informācijas saņemšanas uz notikuma vietu dosies Nesprāgušās municijas neitralizēšanas rotas speciālisti, kas atrastos priekšmetus profesionāli neitralizēs.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes janvārī

LAIKS	LIETAS DALĪBNIEKI	LIETAS APSTĀKĻI
14. janvārī pulksten 10.00	Stepans Kaņepājs, Santa Patmalniece, Aleksandrs Jakovļevs, Jefimijs Sapozņikovs	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot telpā
14. janvārī pulksten 14.00	Emīls Skudra	KL 176.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka piedraudot ar vardarbību, nolaupīja svešu mantu
18. janvārī pulksten 10.00	Vitālijs Beļusovs	KL 180.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā
18. janvārī pulksten 14.00	Aleksandrs Čubrevičs	KL 175.p.3.d., 185.p.1.d., 262.p.2.d., 312.p. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, tiši sabojāja svešu mantu
19. janvārī pulksten 10.00	Andris Tarasovs	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka atkārtoti izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, tiši sabojāja svešu mantu
19. janvārī pulksten 14.30	Rafaels Švirks	KL 175.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu
20. janvārī pulksten 10.00	Vilnis Ruģelis	KL 262.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka alkohola ietekmē vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras noteiktā kārtībā nebija iegūtas
20. janvārī pulksten 14.00	Arnis Paeglis	KL 233.p.3.d. — apsūdzēts par to, ka bez attiecīgas atļaujas izgatavoja un glabāja šaujameroci un iegādājās un glabāja šaujameroci municijū
21. janvārī pulksten 10.00	Sergejs Radionovs	KL 231.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acimredzamā necienā pret sabiedrību, ignorējot vispāriņņemtas kārtības normas
25. janvārī pulksten 10.00	Jurijs Indrins	KL 126.p.1.d., 185.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka tiši nodarīja cietušajam miesas bojājumus, kas izraisīja ilgstošu veselības traucējumu
26. janvārī pulksten 10.00	Sandis Jančevskis, Mareks Jančevskis, Edgars Ancāns	KL 231.p.2.d. — apsūdzēti par to, ka rupji traucēja sabiedrisko mieru, kas izpaudās acimredzamā necienā pret sabiedrību un saistīti ar miesas bojājumu nodarīšanu cietušajiem
26. janvārī pulksten 10.00	Gunta Švitiņa	KL 180.p.1.d. — apsūdzēta par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu
27. janvārī pulksten 10.00	Maksims Vorobjovs, Sergejs Ivanovs	KL 175.p.4.d., 185.p.1.d. — apsūdzēti par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu
28. janvārī pulksten 10.00	Aleksejs Merenkovs	KL 175.p.3.d., 253-2.p.1.d., 185.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu, tiši sabojāja svešu mantu, atkārtoti gada laikā lietoja psihotropās vielas bez ārsta nozīmējuma.
28. janvārī pulksten 10.00	Iļja Kuzins	KL 185.p.1.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja tišu svešas mantas bojāšanu
28. janvārī pulksten 14.30	Valērijs Zujevs	KL 180.p.2.d. — apsūdzēts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā

Preiļu rajona tiesas informācija

POLICIJAS ZIŅAS

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

PREIĻU IECIRKNĪ

Jaungada brīvdienās, no 31. decembra līdz 3. janvārim, Preiļu iecirknī pavisam reģistrēti 14 dažādi notikumi, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes preses dienests. Starp reģistrētajiem notikumiem bijuši divi ceļu satiksmes negadījumi, kuros cietuši divi cilvēki. Sastādīti divi administratīvā pārkāpuma protokoli, tajā skaitā viens protokols velosipēda vadītājam par transportlīdzekļa vadīšanu alkoholisko dzērienu reibumā, otrs — par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā.

Ari ar ragaviņām braukt ir bīstami

Bīstami var būt ne tikai mehāniskie transportlīdzekļi, bet arī vienkāršas ragaviņas, ar ko vizinās no kalna. Par to 30. decembrī pārliecinājās kāds 11 gadus vecs zēns Aglonā. Baudot ziemas priekus un braucot no kalna ar ragaviņām, viņš ietriecās kokā. Negadījuma rezultātā puisēns guva smadzeņu satricinājumu un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts slimnīcā, kur nonāca ārstu aprūpē.

Aizturēja zagli, agrāk tiesātu jaunu vīrieti

30. decembrī Preiļos, pielāgojot atslēgu, zaglis iekļuva kādā uzņēmumā un no telpām nozaga metāla kasti ar naudu. Garnadzra rokās nonāca ievērojama naudas summa, aptuveni 1875 lati. Kā informē Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja Anastasija Laizāne, uz karstām pēdām Preiļu iecirkņa darbinieki uz aizdomu pamata par izdarīto zādzību aizturēja 1988. gadā dzimušu vīrieti. Zināms, ka viņš bijis agrāk tiesāts. Policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta trešās daļas.

Jauno gadu zaglim nācās sagaidīt aiz restēm, jo 31. decembrī aizturētajam tika piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums. Garnadzris tiek pārbaudīts arī saistībā ar citām zādzību epizodēm Krāslavā un Daugavpilī. Izmeklēšana turpinās.

Satiksmes negadījumos cieš pasažieri

Pērnā gada pēdējā dienā, 31. decembrī, Līvānu novada Rudzātu pagastā kāds 39 gadus vecs vīrietis, braucot ar automašīnu pa ceļu Preiļi — Rudzāti, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un iestūrēja grāvī. Satiksmes negadījumā cietusi viena no auto pasažierēm, piecus gadus veca meitene. Viņa guva galvas traumu un slimnīcā tika nodota medicīnu aprūpē.

Satiksmes negadījums reģistrēts arī 3. janvārī. Līvānos kāda 1962. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu Audi pa Rīgas ielu, neizvēlējās pietiekami drošu braukšanas distanci. Rezultātā notika sadursme ar priekšā braucošo automašīnu Mercedes, kurai bija puspiekabe. Avārijas rezultātā bojātas abas automašīnas. Bet Audi pasažiere, divdesmitgadīga jauniene, tika nogādāta slimnīcā, kur ārsti cietušajai konstatēja smadzeņu satricinājumu un galmas hematomu.

Toties 7. janvārī reģistrētais satiksmes negadījums Preiļos beidzies samērā laimīgi. Policijas informācija liecina, ka kāds 50 gadus vecs vīrietis, braucot ar automašīnu Audi pa Rīgas ielu, slidenās brauktuves dēļ netika galā ar automašīnas vadību, kā rezultātā uzbrauca uz drošības daliņas un sabojāja tur uzstādīto ceļa zīmi. Negadījuma rezultātā bojāts arī transportlīdzeklis, taču cilvēki nav cietuši.

Nāve Jaungada naktī

1. janvārī Līvānos savās mājās tika atrasts 38 gadus veca vīriete liķis. Viņam konstatēta durtā brūce krūšu kurvī. Policijas pārstāve informē, ka izmeklēšanas rezultātā tajā pašā dienā uz aizdomu pamata tika aizturēta kāda 40 gadus veca sieviete. Viņai piemērots ar brīvības atņemšanu nesaistīts drošības līdzeklis. Policija uzsākusi kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 13. nodaļas (noziedzīgi nodarījumi personas veselībai). Notikuma iemesli un apstākļi tiek noskaidroti.

KRĀSLAVAS IECIRKNĪ

Zagļu aktivitātes svētku dienās

Laikā no 1. līdz 3. janvārim Krāslavas novada Ūdrīšu pagastā nenoskaidrotas personas uzlauzušas kādas mājas durvju slēdzeni un nozagušas saimniekiem piederošos elektroinstrumentus un sadzīves tehniku kopumā par aptuveni 250 latiem. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas. Turpinās izmeklēšana.

Kopumā Jaungada brīvdienās Krāslavas iecirknī reģistrēti 22 notikumi, tajā skaitā ar skaļiem strīdiem un konfliktiem, ka arī ar policijas iejaukšanos svētkus pavadījušas trīs ģimenes.

LUDZAS IECIRKNĪ

Garnadzī iekāro svētbildes un juvelierizstrādājumus

Notikumiem bagāts gada sākums bijis Ludzas pusē. Tā naktī no 28. uz 29. decembrī Ludzā, Raiņa ielā, automašīnai BMW 525, kas atradās daudzdzīvokļu māju pagalmā, izsists logs un no tās nozagta automagnetola.

30. decembrī policijā saņemts paziņojums, ka Ludzas novada Rundēnu pagastā izdarīta zādzība no veģitāriem draudzei piederošā dievnama. Garnadžu guvums — trīs svētbildes. Policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas. Izmeklēšanas gaitā noskaidrots, ka zādzība notikusi jau laikā no 13. decembra. Konstatēts, ka zagli iekļuvuši lūgšanu nama telpās, uzlauzot piekaramās atslēgas.

31. decembra pēcpusdienā policijā griezās sieviete, kura bija konsatējusi, ka Ludzas novada Cirmas pagastā no mājas nozagti viņai piederošie juvelierizstrādājumi — divi zelta gredzeni un zelta ķēdīte. Policija skaidro notikušā apstākļus.

DAUGAVPILS IECIRKNĪ

Nozagtā automašīna tika atstāta uz dzelzceļa sliedēm

8. janvārī ap pulksten 6.00 no rīta Daugavpilī, netālu no 2. Pasažieru ielas uz dzelzceļa sliedēm (virzienā no Šķirotavas uz Valņu ielu) tika atrasta bez uzraudzības atstāta kravas automašīna. Tikai ap pulksten 9.00 kravas auto tika novākts no sliedēm un vilcieni varēja turpināt kustību.

Policija noskaidrojusi, ka auto no blakus esošās teritorijas, kur notiek būvdarbi, nozadzis kāds vīrietis. Zaglim nav izdevies nekur tālu tikt, jo, braucot pa sliedēm, transportlīdzeklis iestrēga un nevarēja turpināt kustību. Zaglis transportlīdzekli atstājis un bija devies projām.

Policijas darbinieki noskaidrojuši un aizturējuši kādu 1960. gadā dzimušu vīrieti, kurš pašlaik atrodas īslaicīgās aizturēšanas vietā. Par piemērojamā drošības līdzekļa veidu vēl lems tiesa. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 175. panta 4. daļas. Policija turpina skaidrot notikuma apstākļus.

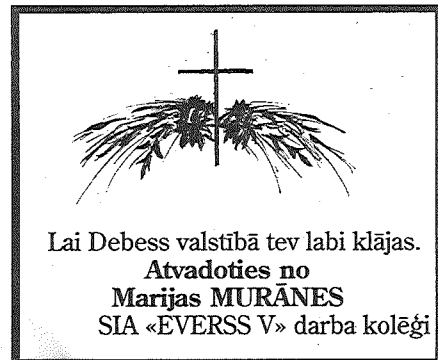
Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

Pārdod sazāģētu lapu koku malku ar piegādi Preiļos un tuvākajā apkārtnē.
Tālr. 22079169.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Tālr. 26142514, 29293219, 64871804.

Lai Debess valstībā tev labi klājas.
Atvadoties no
Marijas MURĀNES
SIA «EVERSS V» darba kolēģi

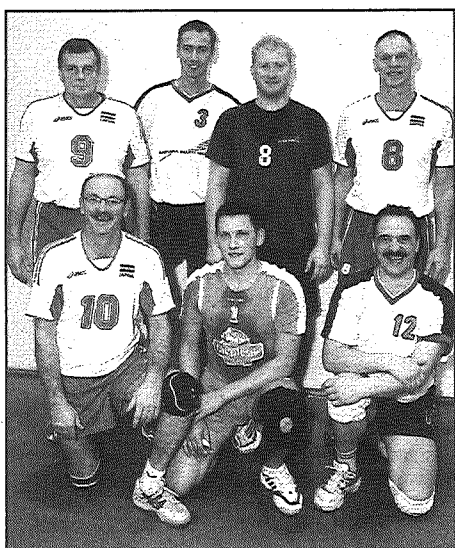
NEAIZMIRSTIET abonēt «NOVADNIEKU» februārim un turpmākajiem 2010. gada mēnešiem Latvijas Pastā vai redakcijā!

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķilu.
Tālr. 25441183, 28609904.

SPORTA AKTIVITĀTES LĪVĀNOS

Galda spēles

Aizgājušais gads novada sportistiem ir bijis interesants, veiksmīgs, «Novadnieku» informē Līvānu novada domes sporta organizatore Māriete Vilcāne. Tā par 2009. gadu var teikt galda spēļu entuziasti — dambretisti, novusisti, šahisti un galda tenīstisti, kuri, nodarbojoties ar savu iemīļoto sporta veidu, rod dzirkstelīti priekam. Kā ierasts, gada nogalē tiek aizvadīti Ziemassvētku galda spēļu turnīri. Novusā godalgas izcīnīja Valērijs Osipovs, Vladimirs Žukovs un Pēteris Prikulis, dambretē — Daniels Skrūzmanis, Ilmārs Visockis, Mikus Kārklis, Artjoms Ivanovs, Ainārs Dukaļskis, Ilmārs Stolcers, Oskars Luksts, Rūdolfs Timšāns, Valts Stolcers, šahā — Vladimirs Osipovs, Jānis Rudzāts, Roberts Pudžs, galda tenisā — Pāvels Kopuhovs, Oļegs Stepanovs, Genādijs Rovņeļko, Gunta Ancāne, Māriete Vilcāne, Ingūna Liepiņa.

● Latvijas valsts mežu komanda spēlēja Jaungada kausa izcīņas 2. grupā.

Jaungada kauss volejbolā

Volejbola sabiedrība jauno Tīģera gadu sagaidīja veselīgi un dzīvespriecīgi — spēlējot volejbolu. Šo sacensību iniciators ir volejbola spēles cienītājs, Saeimas deputāts Jānis Klauzēns. Nemanot ir pagājuši desmit gadi, kopš Jānis veido Latvijas valsts mežu (LVM) komandu startiem novada čempionātos, kausu izcīņas, Latvijas Tautas Sporta

asociācijas čempionātos, volejbola federācijas čempionātos.

Startiem Latvijas sporta veterānu savienības sporta spēlēs tiek veidota dažādu vecuma grupu Līvānu komanda. Savukārt, startējot ārpus valsts robežām, komanda pārstāv valsts izlasi. Līvānu vārds tiek daudz zināts Latvijā, Ukrainā, Krievijā, Eiropā un Pasaulē.

Līvānu 1. vidusskolas sporta zāļu iespē-

● Jaungada kausa izcīņas turnīra 1. grupas dalībnieki — Līvānu komanda.

jas ļauj vienlaicīgi spēlēt četrām komandām. Tāpēc Jaungada kausa izcīņas turnīram tika veidotas divas vecuma grupas:

✓ 1. grupa — dalībnieki līdz četrdesmit gadiem.

✓ 2. grupa — dalībnieki virs četrdesmit gadiem un divi dalībnieki līdz četrdesmit gadiem.

1. grupā startēja piecas komandas: Madona, Līvāni, Ābeļi, Viadukts, Jēkabpils. Pirmo vietu izcīnīja komanda Viadukts, atstājot aiz sevis Madonas un Jēkabpils komandas. 2. grupu pārstāvēja sešas komandas: LVM, Jēkabpils, Ludza, Valmiera, Madona, Nereta. Kausu savā īpašumā iegu-

va Valmiera, attiecīgi otro vietu izcīnīja LVM, bet trešo vietu — Ludza. Sportisti rādīja augstas klases volejbolu, komandās startēja valsts augstākās līgas spēlētāji.

Dalībnieki starp spēlēm baudīja kafiju, tēju, cepumus un garšīgo *latgaļu* zupu soļanku (paldies saimniecei). Īpašs paldies AS Latvijas valsts meži Dienvidlatgales mežsaimniecībai, kura rūpējās par to, lai sportistiem netrūktu minerālūdens un sulas.

Apbalvošanas ceremonijā dalībnieki vēlēja atzinīgus vārdus par sacensību norisi (par to rūpējās kvalificēta tiesnešu brigāde), par viesmīlību, par servisu. Tātad, būs vēl viena skaista volejbola tradīcija.

Gada bilance sportā 2009

Aizritējis 2009. gads. Interesants, krāsains — gaišās krāsās, saspringts, veiksmīgs, iespējams un panākumiem bagāts.

Janvāris sākās ar sportistu gada balli, kurā tika sumināti aizvadītā gada medaļnieki un izcilnieki. Gada sākums iezīmējās ar sporta budžeta samazinājumu par 30% un ar prognozi, ka process turpināsies, un budžets kļūs vēl *knapiāks*, kas arī tā notika.

Gads tiešām bija sarežģīts un nozīmīgs, jo tas, ko ieguvām no pārvarētajām grūtībām, ir pieredze. Jaunie apstākļi palīdzēja apgūt jaunas zināšanas un iemaņas, mācīja analizēt situāciju daudz uzmanīgāk un rīkoties, balstoties uz ilgtermiņa perspektīvu. Mūsu sporta cilvēki pēc dabas ir entuziasma pārpilni spītīgi optimisti. Jo grūtāk ikdienā, jo saldāks ir uzvaras prieks un kopības sajūta. Gada veiksmīgākos sportistus un atbalstītājus sveicim 15. janvārī plkst. 19.00 Līvānu novada kultūras centrā.

GADA REKORDS — 25 sporta karalienes vieglatlētikas čempioni: Gunārs Jānis Mikulis — pasaules čempions 10 km un 20 km komandu soļošanā, Solveiga Ozola-Ozoliņa — 5000 m soļošanā, Jānis Barkāns — piecīņā, astoņīņā, tāllēkšanā, Kristaps Māsāns — tāllēkšanā, Leontīne Vītola — 60 m, 100 m, 200 m, 400 m, tāllēkšanā, Māriete Vilcāne — 60 m, tāllēkšanā, augstlēkšanā, Anna Ivbulē — tāllēkšanā, lodes grūšanā, Vladimirs Poļakovs — augstlēkšanā, tāllēkšanā, trīssollēkšanā,

Jānis Māsāns — lodes grūšanā, vesera mešanā, Jānis Kokins — diska mešanā, Jānis Važņevičs — 400 m, Māris Liniņš — 100 m, dambretē — Daniels Skrūzmanis, Artjoms Ivanovs, Ainārs Dukaļskis, Adriana Divra, kīkboksa — Kristaps Bulmeistars, Jānis Seilis.

GADA UZVARA — novada komandu gūtās uzvaras dažāda ranga sacensībās. Basketbola komandas RNS-D/LĪVĀNI uzvara LBL 1. divīzijā. Atkārtota uzvara 46. Latvijas pašvaldību sporta veterānu sporta spēlēs. Līvānu bērnu un jaunatnes sporta skolas 1994. gadā dzimušo zēnu uzvara Swedbank Latvijas Jaunatnes basketbola līgas čempionātā 2. divīzijā. Sieviešu basketbola komandas 30+ uzvara Latvijas 18. maksibasketbola čempionātā.

GADA TRENERIS — Edgars Cimars;
GADA SPORTISKĀ ĢIMENE — Māsānu ģimene;

GADA IEGULDĪJUMS — sporta biedrība «SKITS»;

GADA LABĀKAIS SPORTISTS — Kristaps Bulmeistars;

GADA SPORTA PARAUGS — Gunārs Jānis Mikulis;

GADA SPORTA SKOLOTĀJS — Larija Carjova;

GADA MECENĀTS — SIA «Līvānu kūdras fabrika», Jānis Klauzēns;

GADA AKTĪVĀKĀ PAMATSKOLA — Jaunsilavas pamatskola.

Augsti sasniegumi sportā ir atpazīstamība, lepnums, brends, nacionālā bagātība, kuras vairošanai jārod līdzekļi. Un

Līvānu pašvaldība tos rod. Sportistu vārdā milzīgs PĀLDIES!

Tikpat spilgti un aizraujoši pasākumi notika novadā. Visvairāk līdzjutēju un futbola fanu pulcināja galvenā tiesneša Ilmāra Visocka vadītais novada telpu futbola čempionāts. Pirmo reizi notika zemledeus maksšķerēšanas sacensības. Galvenais tiesnesis bija Viktors Piļčikovs. Aprīli noslēdzās novada galda spēļu čempionāti dambretē, šahā, novusā un galda tenisā. Maijs ar sporta notikumiem bija spilgtākais mēnesis: 1. maija stafetes «Esi aktīvs un brīvs!», Rožupes sporta svētki, novada volejbola un basketbola čempionāti, mazās olimpiskās spēles, Nacionālo Bruņoto spēku diena — militārā stafete un orientēšanās ABC, novada atklātās vieglatlētikas sacensības un BK «RNS-D/Līvāni» retrospekcijas turnīrs, pludīņmaksšķerēšanas čempionāta 1. kārtā.

Jūnijs deva iespēju startēt Līgu un Jāņu atklātajā vieglatlētikas čempionātā un pludīņmaksšķerēšanas čempionāta 2. kārtā.

Jūlijā veicām organizatoriskos darbus, lai uzņemtu MĪTAVA OPEN 2009 Latgales posma futbola sacensības. Mūsu komanda «Barons» izcīnīja 2. vietu un iespēju startēt finālsacensībās Rīgā.

Augusts sākās ar novada sporta svētkiem «Bēdz no krīzes!», strītbola sacensībām, pludīņmaksšķerēšanas čempionāta noslēgumu. Augustā pirmo reizi sanāca jaunievēlētā kultūras un sporta komisija. Katrs komisijas loceklis atbild par kādu pagastu vai darbības sfēru. Par priekšsēdētāju tika ievēlēts Jānis Magdaļenoks

(vēstures sfēra), Terēzija Rubene (kultūra), Maija Kulakova (Turki), Svetlana Kuļgajeva (Līvāni), Inga Litauniece (Rudzāti), Pēteris Romanovskis (Rožupe), Māris Grigālis (Sutri), Mārtiņš Vucenlāzdāns (Jersika).

Septembrī neierastā gaisotnē notika Izglītības darbinieku sporta svētki un Aktīvā tūrisma centra atklāšana, kā arī jauna, pēc skaita trešā, smilšu volejbola laukuma atklāšana.

Oktobrī Rudzātos notika Starptautiskās Latvijas skolēnu sacensības sporta tūrisma «Ošas kauss», Rožupē — atklātās kausa izcīņas sacensības militarizētās šķēršļu joslas pārvarēšanā, uz Daugavas norisinājās spinningošanas čempionāts, un startu LBL 2. divīzijā uzsāka jaunā (komplektēta tikai no vietējiem) basketbola komanda Līvāni. Sporta biedrība Līvelo Pļaviņās organizēja pirmās lielās sacensības LĪVELO KAUSS XC 2009.

Novembrī notika tradicionālais skrējienis pa Līvānu ielām. Dzima jaunas sacensības volejbolā «Domes kauss» sievietēm. Un gadu noslēdza sporta biedrības «SKITS» organizētais Latgales kauss kīkboksā.

Paveikts ir daudz, bet iecerēts vēl vairāk. Paldies visiem organizatoriem, atbalstītājiem, sponsoriem un palīgiem. Veiksmīgu un panākumiem bagātu jauno Olimpisko Tīģera gadu!

M.Vilcāne,
Līvānu novada pašvaldības
sporta organizatore